

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Sreda, 31. oktobar 2024.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi učestvuju u postupku putem video-
4 konferencijske veze]

5 --- Po početku zasedanja u 9:00h

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim sudskog
7 službenika da najavi predmet.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobar dan, časni sude. Ovo je
9 predmet broj KSC-BC-2020-06, specijalizovani tužilac protiv
10 Hashima Thacija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
11 Krasniqija.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

13 Konstatujem da su svi optuženi danas u sudnici osim g.
14 Thacija koji prati zasedanje putem video-konferencijske veze.

15 Sada ćemo nastaviti sa saslušanjem iskaza svedoka
16 tužilaštva W04295.

17 Molim sudsku poslužiteljku da uvede svedoka u sudnicu.

18 G. Roberts, svi sa velikim isčekivanjem očekujemo da
19 čujemo hoćete li postavljati pitanja ovom svedoku.

20 G. ROBERTS: [Prevod] Hvala, časni sude. I ja isto, ali
21 pošto sam razmislio o svemu preko noći, zaključio sam da nemam
22 pitanja za ovog svedoka.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Hvala.

24 [Svedok ulazi u sudnicu]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, sedite.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 2

1 Dobar dan, svedoče.

2 SVEDOK: [Prevod] Dobar dan.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala što ste sa
4 nama. Danas ćemo nastaviti sa vašim svedočenjem. Podsećam vas
5 da se potrudite da na pitanja odgovarate jasno i razgovetno
6 koristeći kratke rečenice. Ukoliko niste razumeli pitanje,
7 slobodno zamolite branioca ili tužioca da vam ponove pitanje,
8 ili im recite da ih niste razumeli, a oni će pokušati da vam
9 razjasne to što su vas pitali. Takođe, molimo vas da imate na
10 umu da treba da navedete osnov saznanja o činjenicama i
11 okolnostima o kojima ćete biti ispitivani.

12 Podsećam vas da ste još uvek pod [kao što je prevedeno]
13 obavezi da govorite istinu, kao što ste se obavezali kada ste
14 dali svečanu izjavu.

15 Molim vas da takođe vodite računa da govorite direktno u
16 mikrofonski i da sačekate pet minuta pre nego što odgovorite na
17 pitanje, kako biste omogućili prevodiocima da prevedu sve što
18 kažete.

19 Ukoliko vam je potrebna pauza, molim vas da nam to
20 naznačite i mi ćemo vam izaći u susret.

21 Sada ćemo početi pitanjima koja za vas ima g. Ellis, a on
22 je zastupnik g. Krasniqiija u ovom predmetu i nalazi se u
23 sudnici sa vaše desne strane. Molim vas da obratite pažnju na
24 njega.

25 SVEDOK: HAXHI MAZREKU [Nastavak]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 3

1 [Svedok odgovara posredstvom prevodioca]

2 Unakrsno ispituje g. Ellis:

3 P. Dobar dan, gospodine.

4 P. Dobar dan.

5 P. Imam za vas mali broj pitanja i to neće previše dugo
6 trajati. Pokušaću da postavim pitanja što jasnije.

7 Tokom razgovora sa tužilaštvom, što je dokument koji je
8 sada usvojen sa oznakom P18005.7, strana 16, pa počev od 9.
9 reda. Tužilaštvo vam je pokazalo jedno saopštenje, a vi ste
10 rekli:

11 "Ja to nisam pratio, ali rekao bih da je istina ili
12 stopostotna istina mogla da se pronađe samo na poslednjim
13 stranama novina, gde su navedene čitulje, a što se tiče svih
14 drugih strana, ja lično nisam baš verovao u sve što bih
15 pročitao."

16 Sećate li se da ste to 2019. godine rekli tužiocima?

17 O. Da. I to je u potpunosti tačno.

18 P. To što ste tom prilikom hteli da kažete, jeste da niste
19 verovali da je ono što napisano u saopštenjima istinito, je li
20 tako?

21 O. Ne. Ja nisam čitao i pratio ta saopštenja. Međutim, što
22 se tiče ljudi koji su poginuli, informacije u vezi s njima
23 bile su sto posto tačne. Na poslednjim stranama novina, bila
24 su navedena ta imena, odn. tamo su objavljivane čitulje, i to
25 je ono što je bilo u potpunosti tačno. To sam pokušavao da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 4

1 objasnim.

2 P. Dobro. Sada vas razumem. Tokom pripremnog razgovora
3 prošle nedelje, razjasnili ste delove svog iskaza. Kao što je
4 navedeno u prvoj belešci sa pripremnog razgovora u pasusu 33.
5 Tamo ste rekli da ne znate ko je čitao saopštenja i to je
6 tačno, pošto ih vi niste pratili, je li tako?

7 O. Da, tako je.

8 P. Sada ću preći na jednu drugu temu. Predočen vam je jedan
9 odlomak iz knjige Ilaza Kadollija. To vam je tužilaštvo
10 pokazalo juče i mislim da ste potvrdili da niste imali prilike
11 da vidite tu knjigu, pre nego što su vam je iz tužilaštva
12 pokazali. Da li je to tačno?

13 O. Da, tako je.

14 P. U jednoj nedavnoj izjavi, referenca glasi 081717, prvi
15 deo, strana 7, red 12. Ilazu Kadolliju bilo je postavljeno
16 sledeće pitanje:

17 "Ono o čemu ste pisali u knjizi, jesu li to stvari koje
18 ste lično videli i doživeli, ili je re -- reč o informacijama
19 koje ste saznali od drugih?"

20 On je odgovorio:

21 "Delimično je reč o stvarima kojima sam sam bio očevidac,
22 ali većina stvari preuzeta je sa interneta i iz dnevne štampe,
23 ili sam to saznao od drugih ljudi."

24 Da li vam je poznato da je Ilaz Kadolli u vezi sa knjigom
25 koju vam je tužilaštvo pokazalo, rekao da je većinu podataka

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 5

1 koje navodi u knjizi preuzeo sa interneta, iz dnevne štampe,
2 ili saznao od drugih ljudi?

3 O. Iskreno rečeno, ja tako nešto uopšte nisam pratio i ovo
4 je prvi put da sve to čujem od kad sam došao ovde.

5 P. Hvala. Sada ću opet preći na drugu temu. Ukoliko sam
6 dobro razumeo vaše svedočenje, dve ili tri nedelje posle
7 događaja u Optreruš, vi ste sa Kosova otišli u Albaniju. Da li
8 je to tačno?

9 O. Da. Možda je prošlo i više vremena, ali jeste činjenica
10 da sam otišao.

11 P. I tamo ste sa na Kalimašu priključili snagama OVK, i na
12 kraju ste učestvovali na bici na Košarama. To je takođe tačno,
13 zar ne?

14 O. Tačno.

15 P. Molim samo za trenutak strpljenja, časni sude.

16 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, časni sude. To su bila sva moja
17 pitanja.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala. Ima li
19 potrebe za dodatno glavno ispitivanje?

20 G. HALLING: [Prevod] Ne, časni sude. Hvala.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možda sudije imaju
22 pitanja?

23 Sudija Mettraux, izvolite.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zahvaljujem sudiji Smithu.

25 Ispituje Sudski panel:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 6

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dobar dan, svedoče.

2 O. Dobar dan.

3 P. Hteo bih da se nadovežem na nekoliko tema kojih ste se
4 dotakli juče tokom ispitivanja.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zamoliću sekretarijat da nam u
6 tu svrhu prikaže dokazni predmet P75.

7 Da vas podsetim, gospodine, da li se sećate da vam je
8 tužilac juče pokazao ovaj dokument i to konkretno deo u kome
9 se iznose navodi o kolaboraciji koji se odnose na vas, za koje
10 ste rekli da su lažni. Sećate li se tog dokumenta?

11 O. Da.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zamoliću da nam predstavnik
13 sekretarijata prikaže stranu sa oznakom U001-9295. 9295,
14 molim. Izvinjavam se.

15 [Konsultacije panela i sudskog službenika]

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pokušaćemo da pronađemo
17 odgovarajuću stranu na osnovu celog niza brojeva, odn. od
18 U0019244 do U0019306.

19 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, ta strana sada čini deo
20 dokaznog predmeta koji je već usvojen u spis. Ukoliko je od
21 pomoći sudskom službeniku, u pitanju je strana 49 u okviru
22 dokumenta u PDF formatu koji ukupno ima 63 strane.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala i sekretaru i g.
24 Hallingu.

25 Svedoče, molim vas da sada pogledate odlomak koji se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 7

1 nalazi u donjem desnom uglu ove strane. Vidite li tamo svoje
2 ime?

3 O. Da, vidim.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možda bi prvo trebalo da vas
5 zamolim da se usredsredimo na ono što je u gornjem levom uglu.
6 Vidite li da je tu jedan unos, odn. beleška od 16. jula 1998.
7 godine?

8 O. Da, vidim to odlično.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Orijentacije radi, to je
10 otprilike dva dana pre napada na vaše selo, zar ne?

11 O. o čemu tačno govorimo?

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] 16. jul 1998. godine, to je
13 otprilike dva dana pre nego što je izvršen napad na vaše selo.
14 Da li je to tačno?

15 O. Da.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako pogledamo donji desni ugao
17 te iste strane. Molim da se to sad prikaže na ekranu, u
18 verziji na engleskom pominje se vaše selo Opteruša i najmanje
19 dva lica koja treba saslušati. Tu je navedeno i vaše ime kao
20 što ste već potvrdili, Haxhi Mazreku, vojnik, a pominje se
21 izvesni Nezir Mazreku.

22 Možete li da nam kažete o kome je reč, gospodine?

23 O. To je jedan od mojih rođaka. On je bio predsednik
24 socijalista u Opteruši. Radio je kao zemljoradnik i gledao
25 svoja posla, a njegov stav bio je da selo po svaku Cenu treba

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 8

1 štiniti. I ja sam u stvari, doveo sebe u veliku opasnost zbog
2 tog čoveka, jer su oni hteli da ga odvedu, a ja sam im rekao
3 moraćete onda da odvedete prvo mene. A, jedini razlog zašto su
4 oni to hteli, je bio taj, što je on bio predsednik socijalista
5 u to vreme.

6 Imate li još nekih pitanja?

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, gospodine, želim da vas
8 nešto pitam u vezi sa više stvari koje ste upravo rekli.

9 Pre svega, rekli ste, hteli su da ga odvedu. Ko je to
10 hteo da ga odvede?

11 O. Oni koji su se priključili toj navodnoj OVK, a to su bili
12 ljudi iz našeg sela i optuživali su ga da je on bio predsednik
13 socijalista, pa da je navodno bio kolaboracionista zbog toga,
14 a on nije imao apsolutno nikakve veze sa time. On se starao o
15 celom selu, uključujući Albance, Srbe, Rome itd.

16 To je sve bilo posledica određene propagande, a zatim i
17 pretnji i zastrašivanja, a ja sam pokušavao da sprečim sukobe
18 i u toku svega toga, i mene su strpali u isti koš i to je bilo
19 to.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, kada kažete da je njegov
21 stav bio da selo treba po svaku cenu zaštititi, da li ste time
22 hteli da kažete da je on kao i vi želeo da brani i svoje
23 komšije Srbe?

24 O. Kada kažem da se selo zaštititi pre nego što dođe do
25 sukoba, ja to ni ne nazivam ratom nego sukobom, bilo je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 9

1 određenih problema u selu i pre sukoba, a on je pokušavao da
2 stabilizuje situaciju i da spreči situaciju u kojoj bi neki
3 mladići bili predati policiji. On je pokušavao da izgladi
4 razlike među nama i da reši probleme koji su postojali u selu.

5 Međutim, kada je počeo rat, ono što nazivamo ratom, ta
6 odgovornost je prebačena na mene i ja sam pokušao da idem
7 njegovim putem i da ustanovim red i mir. Mi smo kao OVK bili
8 protiv srpskog režima. Pose uniformisanih ljudi, predstavnika
9 policije i vojske, ali ne protiv civila, srpskih civila. Sve
10 što bi neko radio protiv žena i dece i drugih civila, trebalo
11 bi da bude zabranjeno.

12 Ono što sam ja za vreme rata radio, je izvor ponosa za
13 sve nas. Pred čitavim svetom možemo da se podičimo time. Kad
14 god je postojala mogućnost da dođe do neke zloupotrebe, ja sam
15 intervenisao kako bih to sprečio.

16 Želeo sam da zaštitim svakoga, pa i time što sam trošio
17 novac ili upotrebljavo oružje, šta god je bilo potrebno i to
18 je dovelo do situacije u kojoj su počeli mene da kleveću kao
19 nepodobnog. Ja sam spreman da stanem pred bilo koga,
20 uključujući i pred vas i bilo kog šefa države ili šefa vlade i
21 da kažem istinu, kako bi se istina saznala i utvrdila.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. A Nezir, da li je to
23 bilo jedno od ljudi koje ste videli -- čija ste imena videli na
24 onom spisku 18 navodnih kolaboracionista, ljudi koji su bili
25 osumnjičeni za kolaboraciju, a koji ste videli pre nego što je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 10

1 izvršen napad na vaše selo?

2 O. Da.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Koliko sam vas ja razumeo, vi
4 ste u razgovoru sa tužilaštvom rekli da je vašem rođaku Neziru
5 oduž [sic] -- oduzet jedan komad naoružanja, odn. pištolj.
6 Jesam li to dobro razumeo?

7 O. Da. Odlično ste razumeli, ali to se odigralo kasnije.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ko mu je oduzeo pištolj?

9 O. Pa, neki ljudi iz Samodraže, koji su tvrdili da su oni
10 pripadnici OVK. Te vesti doprle su do mene. Ja sam otišao da
11 ispitam tu situaciju, ali on je do tog trenutka već bio predao
12 svoj pištolj. Ja sam kazao "vratite mu oružje", a on je rekao
13 "ma, neka, nije važno, nema veze". Sve to da se situacija ne
14 bi dodatno pogoršala, jer ja sam bio u mogućnosti da mu vratim
15 njegovo oružje, ali mi smo želeli pre svega da se situacija
16 smiri i on mi je znate sam rekao "ma, samo ti nemoj da se
17 mešaš u to, Haxhi, jer sam ja sad već predao to oružje."

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zamoliću da sada prikažemo
19 stranu U001-9286. Iz istog ovog dokumenta.

20 Molim vas da pogledate levi -- levu stranu ovog
21 dokumenta, da malo i spustimo ako je moguće. Hvala. I tu je
22 jedan unos od 23. jula 1998. godine. Da li to vidite?

23 O. Da.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Tu se kaže da su autori
25 dokumenta razgovarali sa predstavnicima sela Brestovac,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 11

1 otprilike 23. jula 1998. godine, što je nekih pet dana posle
2 događaja iz -- koji su se odigrali u vašem selu.

3 Pre svega ću vas pitati da li vam je poznat neko od ovih
4 šest ljudi?

5 O. Ne. Ne poznajem nikoga od njih. Te noći Elshani se
6 pojavljuje neko ko je bio pripadnik LDK i -- [ispravka
7 prevodioca] Nahit Elshani je kako se čini bio nekadašnjih
8 pripadnik LDK koji je radio pre rata u Orahovcu i to je jedino
9 ime koje prepoznajem, svi drugi su mi u potpunosti nepoznati.
10 Ja sam nekada imao nekih kontakata sa nahitom i čini se da je
11 to taj čovek koga sam u par navrata vide -- video pre toga.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li vam je mozna [sic] --
13 možda poznato drugo lice sa ovog spiska, Ruzhdi Kabashi?
14 Sećate li se tog imena?

15 O. Pa, vi govorite o selu Brestovac, zar ne, zato što i u
16 našem selu ima jedan Ruzhdi Kabashi, ali ne poznajem ni jednog
17 Ruzhdija Kabashija iz Brestovca.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. Ako je tako, onda ću
19 preći na nešto drugo.

20 Pitaću vas nešto o onoj prilici kada vas je Ilaz Kadolli
21 saslušavao. Sećate li se da ste to ispričali tužilaštvu?

22 O. Da.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mislím da ste naveli da vam se
24 on predstavio kao komandant, ali da vam nije rekao da je
25 pripadnik obaveštajne i kontraobaveštajne službe. Je li tako?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 12

1 O. Da.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li da se setite, kada se
3 otprilike odigralo to saslušanje?

4 O. Imam poteškoća sa time da vam navedem tačan datum ili
5 mesec, ali mogu vam navesti sve detalje o samom događajau.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Stićemo do do sadržaja, ali ako
7 pokušate da se orijentišete u vremenskom smislu, da li je to
8 bilo pre napada na vaše selo ili posle toga, a ukoliko je bilo
9 pre ili posle, koliko vremena pre ili posle?

10 O. To je bilo posle napada.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, koliko dugo posle napada,
12 ako ste u mogućnosti da to navedete? Samo približno.

13 O. Dve nedelje ili možda mesec dana. Ne duže od toga.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] E, pa, to je od pomoći,
15 gospodine. Hvala. Da li možete da se setite je li on tom
16 prilikom bio sam ili je još neko bio sa njim?

17 O. Odveli su me u taj neki kao štab i tu su bili još neki
18 drugi ljudi, ali on je bio jedini koji je nešto govorio. Bili
19 su tu i stražari, bilo je u blizini još nekih drugih ljudi.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, gde se tačno to mesto
21 nalazilo, možete li to da nam kažete?

22 O. U Semetištu.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U razgovoru sa tužilaštvom,
24 pomenuli ste da vam je Ilaz Kadolli tada i pretio, zar ne?

25 O. Da. To je sasvim tačno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 13

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li da nam kažete, zbog
2 čega vam je on tačno pretio?
3 O. Pa, postavljeno je pitanje 30.000 nemačkih maraka koje je
4 OVK tražila. Ja sam rekao da te pare pripadaju selu, kako bi
5 se kupovale namirnice i naoružanje za selo. A Kabashi je
6 insistirao da te pare treba da im se predaju, a ja sam to
7 odbio i rekao sam te pare su došle kod mene, predate su meni,
8 ja sam odgovoran za to kako će se tim novcem rukovati. Oni su
9 došli, odveli me i rekli "treba da daš pare, imaš 24 sata rok,
10 ili ćeš da -- da -- da nam daš pare sad i ovde, ili će te
11 snaći crna sudbina." Ja sam rekao "pa možete i da me pogubite
12 ako hoćete, ali ne dam pare." A on je rekao "ti si ili vrlo
13 pošten, ili si potpuni kreten." A ja sam rekao "možeš ti mene
14 da nazoveš kako god hoćeš, ali pare ti ne dam." Onda su mi
15 dali ultimatum od 24 sata, odn. rok da im dam novac u roku od
16 24 sata.

17 Ja sam se vratio kući, uzeo sam pare i razdelio ih po
18 svim kućama. Od koga god sam dobio novac, odn. koja god
19 porodica je dobila novac iz inostranstva, bilo je pripadnika
20 porodice Kabashi, najviše ih je bilo Mazrekua, ja sam im sve
21 te pare vratio.

22 Međutim, kasnije, na kraju rata, svi su oni došli i
23 zagrlili me i rekli mi hvala ti Haxhi. Pare koje si nam dao su
24 nam omobučile da se vratimo, odn. da odemo u Albaniju. I ja
25 sam bio vrlo ponosan što sam tako postupio. Međutim --

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 14

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Samo bih vas zamolio da nešto
2 razjasnimo za zapisnik, gospodine, jer je možda neko ime
3 pogrešno zabeleženo. To što su vam rekli, te pretnje, piše da
4 je to uradio Kabashi, je li to u stvari bio Kadolli, Ilaz
5 Kadolli, jeste li njega hteli da pomenete?

6 O. Kabashi je bio čovek koji je širio priče o meni u
7 Opteruši. Drugi nisu ni znali ko je Haxhi, tako da su mislili
8 da ću možda ja da pokleknem ako budem izložen pretnjama, a ja
9 sam rekao da neću. Kazao sam da apsolutno nema šanse da ja
10 pokleknem pod takvim pretnjama.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Samo da bi bilo jasno takođe.
12 Taj zahtev da treba da predate novac, 30.000 nemačkih maraka,
13 da li je to od vas tražio Kadolli ili Kabashi?

14 O. Kabashi je poslao svoje ljude da to traže od mene. On se
15 nije usudio da lično dođe kod mene, a onda je podstakao te
16 druge, tukao specijalnu policiju, pa su oni došli i uhapsili
17 me i -- i tražili da im dam pare. Ja sam im kazao "dobro,
18 važi, doći ću ja kod vas." Nisu mi stavili lisice niti bilo
19 šta, nego sam prosto o -- otišao tamo.

20 Onda je on počeo da mi preti. Međutim, ja sam ostao pri
21 svom stavu i tako je to izgledalo.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Kad kažete počeo je da vam
23 preti, je l' mislite na Kadollija?

24 O. Da, da. Kadolli.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, te pretnje koje su vam bile

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Ellis

Strana 15

1 upućene i to što su od vas usp -- uz to i tražili, da li ste
2 to prijavili bilo kome i da li ste to uopšte mogli da
3 prijavite nekome iz OVK u to vreme?

4 O. Ne. Štaviše, što bi se čovek više žalio, u većoj
5 opasnosti bi se našao. Ja sam to govorio svom stricu ili
6 ujaku. Njemu sam sve ispričao i obavestio ga i rekao sam ako
7 mi se bilo šta deci [sic] -- to -- to će biti zbog tih i tih
8 ljudi. Oni će biti za to odgovorni. A on mi je rekao "pa,
9 Haxhi, sada si se našao u velikoj opasnosti i za to nema
10 pravog rešenja. Teško da možeš da se izvučesh iz toga.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, gospodine, to su bila
12 sva moja pitanja.

13 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Nemam pitanja. Hvala.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
15 mikrofon]

16 G. HALLING: [Prevod] Nemam pitanja, časni sude.

17 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Nemam pitanja, časni sude.

18 G. DIXON: [Prevod] Nemam pitanja, časni sude.

19 G. ROBERTS: [Prevod] Nemam ni ja. Hvala.

20 G. ELLIS: [Prevod] Ja imam jedno pitanje, časni sude.

21 Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Ellis:

22 P. Počeću od početka. Na strani 9 privremenog transkripta,
23 sudija Mettraux vas je pitao ko je Neziru oduzeo oružje. A vi
24 ste rekli da su:

25 "To bili neki ljudi iz Samodraže... Izvinjavam se ako

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Haxhi Mazreku (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Ellis

Strana 16

1 nisam dobro izgovorio naziv tog mesta."

2 Jesam li u pravu, gospodine, da je u pitanju selo koje se
3 nalazi otprilike 4 kilometara istočno od Opteruše?

4 O. Bojim se da vas nisam razumeo.

5 P. Postavljam vam pitanje u vezi sa odbovorom koji ste dali
6 nešto ranije.

7 O. Da, tako je.

8 P. Izvinjavam se, šta je tačno?

9 O. Tačno je da je to selo udaljeno 4 -- 3 ili 4 kilometra.
10 Govorim o selu Samodraža.

11 P. Hvala vam. Mislim da sam ja pogrešno izgovorio ime, pa je
12 to dovelo do zabune.

13 G. ELLIS: [Prevod] Hvala. Nemam više pitanja.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vama.

15 Svedoče, vaše svedočenje je sada završeno. Niste više ni
16 u kakvoj obavezi prema sudu. Možete da odete iz sudnice. Hvala
17 što ste ovde došli i što ste sa nama podelili svoja znanja --
18 saznanja. Želimo vam sve najbolje.

19 SVEDOK: [Prevod] Hvala svima. Najlepše hvala. Prijatno.

20 [Svedok završava svedočenje i napušta sudnicu]

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Napravićemo pauzu
22 od 15 minuta, kako bi se doveo sledeći svedok, tako da ćemo
23 napraviti pauzu do 9:45h.

24 --- Prekid u 9:32h

25 --- Nastavak sa radom u 9:48h

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pre nego što ponovo
2 počnemo saslušanje iskaza svedoka tužilaštva W04758, postoje
3 određena preliminarna pitanja kojima želimo da se pozabavimo.
4 Imamo naime tri usmena naloga.

5 Prvi usmeni nalog je kratak.

6 Na osnovu pravila 82(5), panel menja oznaku stepena
7 tajnosti podneska F02671. Trenutno taj podnesak nosi oznaku
8 tajno, a treba da bude javan.

9 I svi prevodi tog dokumenta, F02671, takođe treba da
10 imaju promenjenu oznaku stepena tajnosti, koja treba da glasi
11 ubuduće javno.

12 Ovim se završava prvi usmeni nalog panela.

13 Drugi usmeni nalog.

14 24. oktobra 2024. godine, panel je označio u svrhu
15 identifikacija jedan dokument koji nosi broj dokaznog predloga
16 123264, to je 123267, a dodeljen je broj dokaznog predmeta
17 P01765 MFI. Dok se ne dobije revidirani prevod. Nisu uloženi
18 nikakvi drugi prigovori na usvajanje datog dokumenta u dokaze.

19 U kompletu 1467, tužilaštvo je obelodanilo revidirani
20 prevod ovog dokumenta. Shodno tome, ukoliko nema nikakvih
21 drugih prigovora koje ulaže strane i učesnici u postupku,
22 panel će sada usvojiti u dokaze stranice čije je usvajanje
23 tražilo tužilaštvo, i to 123265 do 123267.

24 Ima li prigovora?

25 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Časni sude, ako smem nešto da

1 kažem.

2 Mi smo obelodanili jednu novu revidiranu verziju u
3 kompletu 1473 i to sam htela jutros da najavim radi zapisnika.
4 ERN broj glasi 123264 do 123267-ET, revidirano 1. I molimo da
5 se taj revidirani prevod doda dokaznom predmetu P1765. I da se
6 doda na spisak dokumenata koji će se prikazati svedoku 4758.

7 Hvala.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
9 mikrofon]

10 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Nemamo prigovora, časni sude.

11 G. ROBERTS: [Prevod] Nemamo prigovora.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Niko nije uložio
13 prigovor. Shodno tome, panel usvaja u dokaze dokument sa
14 oznakama 123264 do 123267-ET revidirano. Pod brojem dokaznog
15 predmeta P1765, je li tako?

16 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Tako je [kao što je prevedeno].

17 G. HALLING: [Prevod] Da, tako je.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, promenićemo
19 dokazni status P01765. Taj dokaz je sada usvojen. Hvala, časni
20 sude.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] hvala vama. Time se
22 završava drugi usmeni nalog panela.

23 A, sada treći usmeni nalog.

24 Takođe, 24. oktobra 2024. godine, panel je u svrhu
25 identifikacije označio još jedan dokument koji nosi broj

1 dokazog predloga U008-1625 do U008-1625, a označen je u svrhu
2 identifikacije pod brojem V00008. Zastupnik žrtava je tražio
3 da se to usvoji u dokaze.

4 Veselijeva i Thaçijeva odbrana su uložile prigovor.

5 Pošto smo razmotrili argumentaciju od strane učesnika u
6 postupku, panel se uverio da je dokument relevantan, panel se
7 slaže sa izjašnjenjem zastupnika žrtava prema kojim je
8 dokument relevantan, pošto je u pitanju saopštenje za štampu
9 organizacije koja se predstavlja kao direkcija za informisanje
10 OVK. Ta organizacija objavila je informacije o jednoj žrtvi za
11 koju se navodi u optužnici da je držana na mestu zločina.

12 Što se tiče autentičnosti datog dokumenta, panel se
13 uverio da dokument jeste autentičan. Dokument nosi datum.
14 Izvrsno [sic] -- izvorno je objavljen u *Bujku-u* i sve -- svi
15 elementi koji ukazuju na njegovo poreklo su na mestu.

16 Što se tiče dokazne vre -- vrednosti ovog dokumenta,
17 panel podseća na mišljenje koje je prethodno iznelo u odluci
18 F01705. To je treća odluka o zahtevu tužilaštva za usvajanja
19 dokaza u spis nezavisno od svedoka. Naime, panel je zauzeo
20 stav da dokument nema dokaznu vrednost *prima facie*, ukoliko je
21 nejasno šta je poreklo datog dokumenta i ukoliko je neophodno
22 da svedok da dodatni kontekst. Međutim, od kako je donesena ta
23 odluka i ime lica koja se pominju u samom dokumentu je
24 identifikovano kao žrtva koja učestvuje u ovom postupku.
25 Svedok W0475 [kao što je prevedeno] je potvrdio u dokumentu

1 P01755.9 i u samoj sudnici 24. oktobra 2024. godine, da je
2 lice sa sličnim imenom poput lica koje se pominje u dokumentu,
3 bilo zatvoreno od strane predstavnika OVK, a panel je takođe
4 saslušao iskaz o direkciji za ispitivanje, odn. ili direkcije
5 za informacije od brojnih svedoka. Na primer, o tome je
6 govorio svedok W04752 [kao što je prevedeno].

7 Panel se uverio dakle da postoji dovoljan kontekst i da
8 je shodno -- da shodno tome ovaj dokument ima dokaznu vrednost
9 *prima facie*. Najzad, panel smatra da se ovim ne nanosi šteta
10 interesima odbrane. Odbrana je bila u stanju da ospori
11 prihvatanje u dokaze takvog dokumenta i da unakrsno ispituje
12 svedoka W04758.

13 Shodno tome, panel zaključuje da su ispunjeni svi uslovi
14 na osnovu pravila 138. Dokument se prihvata u dokaze.

15 Ovim se završava treći usmeni nalog.

16 Četvrto pitanje. Panel podseća da je Thačijeva odbrana
17 zadržala pravo da traži prihvatanje u dokaze SPOE00227422 do
18 SPOE02 [kao što je prevedeno] -- 00227423, ukoliko panel
19 usvoji u dokaze V00008.

20 Pošto to jeste slučaj, da li Thačijeva odbrana želi da
21 traži da se ovaj pomenuti dokument usvoji u dokaze?

22 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]
23 Razmotrićemo to, gospodine predsedavajući. Reći ćemo panelu,
24 ukoliko nam je to namera.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

1 Ovim se završavaju usmeni nalozi za danas.

2 Sada ćemo nastaviti saslušanje iskaza svedoka tužilaštva
3 W04758.

4 Molim da se svedok uvede u sudnicu.

5 Radi zapisnika nisam napomenuo da g. Mišetić radi u
6 sudnici pot [sic] -- posredstvom video-konferencijske veze.
7 Nadam se da nas dobro čujete i vidite.

8 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]

9 Da, časni sude.

10 [Svedok nastavlja svedočenje]

11 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoku su
12 neophodne slušalice.

13 Dobro jutro, svedoče. Dobrodošli nazad u sudnicu. Danas
14 ćemo nastaviti sa vašim svedočenjem i nadamo se da će se vaše
15 svedočenje danas i završiti. Ne sumnjam da se i vi o tome
16 nadate [kao što je prevedeno].

17 Podsećam vas da na pitanja odgovarate kratko i jasno.
18 Ukoliko ne razumete neko pitanje, ne snebivajte [kao što je
19 prevedeno] ste [kao što je prevedeno] da od zastupnika tražite
20 da pitanje ponove, pa će ga oni ili ponoviti, ili će vam
21 razjasniti ono što niste razumeli.

22 Takođe, pamptite [kao što je prevedeno] da treba da
23 navedete na osnovu čega imate saznanja o činjenicama i
24 okolnostima o kojima ste ispitivani.

25 Podsećam vas da ste još uvek u obavezi da govorite

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 22

1 istinu. Na to ste se obavezali kada ste dali svečanu izjavu.

2 Takođe vas molimo da govorite neposredno u mikrofoni i da
3 sačekate pet sekundi pre nego što odgovorite na postavljeno
4 pitanje. Molimo vas i da govorite polako, kako bi prevodioci
5 stigli sve da prevedu.

6 Ukoliko vam je potrebna pauza, stavite nam to do znanja,
7 pa ćemo vam izaći u susret.

8 SVEDOK: NUREDIN IBISHI [Nastavak]

9 [Svedok odgovara posredstvom prevodioca]

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Krasniqijeva
11 odbrana ima za vas još nekoliko poslednjih pitanja.

12 Gđo Alagendra, izvolite, imate reč i imate na
13 raspolaganju još 15 minuta.

14 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Hvala, časni sude.

15 Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra [Nastavak]

16 P. Dobro jutro, g. Ibishi. Želela bih da razjasnimo nekoliko
17 odgovora.

18 O. Dobro jutro.

19 P. Da razjasnimo dakle neke odgovore koje ste dali
20 odgovarajući na pitanja tužilaštva.

21 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Molim da se sada prikaže stav
22 60 iz beleške sa pripremnog razgovora 2.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Molim da navedete referencu.

24 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] ERN broj glasi 123228 do
25 123253. Molim stav 60 da se prikaže na ekranu. Za sada može

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 23

1 tekst da stoji ovako kako je postavljen, a nešto kasnije ćemo
2 moliti da se prikaže donji deo teksta.

3 P. G. Ibishi, sećate li se da vam je tužilaštvo tokom
4 pripremnog razgovora postavljalo pitanje o izvesnom Enveru
5 Sekiraqi?

6 O. Da.

7 P. Vi ste rekli tužilaštvu, da ste još od '90-tih znali da
8 je Enver Sekiraqa problematičan čovek. Je li to tačno?

9 O. Da.

10 P. I takođe ste rekli da on trenutno služi zatvorsku kaznu,
11 jer je osuđen za krivična dela. Sećate li se da ste to
12 izjavili?

13 O. Da.

14 P. Najpre bih želeo da utvrdimo o kom Enveru Sekiraqi ste vi
15 razgovarali sa tužilaštvom.

16 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže
17 dokument sa oznakom DJK01037-ET. Referenca je ista na
18 engleskom i na albanskom. Dobro.

19 P. Da li vidite fotografiju u albanskoj verziji ovog
20 dokumenta, g. Ibishi?

21 O. Da. Međutim, sa desne strane ekrana vidim samo prevod
22 teksta na engleski, a sa leve strane je tekst na albanskom.

23 P. Da. Fotografija je samo u originalnoj verziji, a de -- na
24 desnoj strani je samo prevod članka za potrebe suda. Ja bih
25 samo htela da identifikujemo ovo lice. Da li je to Enver

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 24

1 Sekiraqa o kome ste govorili kada ste razgovarali sa
2 tužilaštvom tokom pripremnog razgovora?

3 O. Da. O njemu sam govorio kada su me pitali iz tužilaštva.

4 P. Dobro. Kazali ste da je on bio u zatvoru zbog kazne koja
5 mu je izrečena za krivično delo. Da li ste mislili na ovu
6 kaznu od 25 godina zatvora, zbog toga što je naredio ubistva
7 policajca Triumfa Rize, 2007. godine?

8 O. Da.

9 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Sada to možemo da uklonimo sa
10 ekrana, a zamolićemo da prikažemo dokument sa oznakom DJK
11 1040-ET, a verzija na albanskom jeziku ima oznaku DJK01038239.
12 A verzija na albanskom ima oznaku DJK01038 do 39. I ako bismo
13 mogli malo da spustimo dokument. Hvala.

14 P. Kazali ste da mislite da je Enver Sekiraqa u zatvoru, jer
15 mu je izrečena kazna u vreme kada ste razgovarali sa
16 tužilaštvom pre dve nedelje.

17 E sada, ja sam htela da vam pokažem ovaj članak i da vas
18 pitam da li vam je poznato da je u medijima bilo izveštaja da
19 je on pobjegao i da je u bekstvu u vreme kada ste razgovarali
20 sa tužilaštvom. Ovo je članak od 17. maja 2024. godine?

21 O. Da.

22 P. Dobro. Dakle, poznato vam je da je pobjegao i da se u ovom
23 trenutku ne nalazi u zatvoru. Je li tako?

24 O. Po informacijama koje sam ja imao pre nego što sam došao
25 ovde da bih svedočio, tako je. Znam da je pobjegao.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 25

1 P. Pobegao je. Znači, od maja 2024, pa do trenutka kada smo
2 na pripremnom razgovoru razgovarali sa tužilaštvom, da li je
3 on u tom periodu koliko je vama poznato bio uhapšen i ponovo
4 zatvoren?

5 O. Na koju godinu mislite? Da li u vreme rata? Nisam baš
6 najbolje razumeo vaše pitanje.

7 P. Imamo članak iz maja 2024, gde piše da je on pobegao, a
8 na pripremnom razgovoru sa tužilaštvom pre dve nedelje rekli
9 ste da mislite da je on još uvek u zatvoru. Moje pitanje
10 glasi, da li ste u periodu od maja 2024, pa do trenutka kada
11 ste sa tužilaštvom obavili pripremni razgovor pre dve nedelje,
12 čuli da je on ponovo uhapšen i zatvoren?

13 O. Ne, nisam. Koliko je meni poznato na osnovu informacija
14 koje su mi dostupne, on je pobegao i sada je u bekstvu.

15 P. Dobro.

16 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Ako bismo sad mogli da vidimo
17 stranu sa oznakom DJK01036, na oba jezika, molim. Dobro.

18 P. Ovo je članak obavljen 2010. godine, posle osuđujuće
19 presude koja je izrečena 2007. godine, ili barem ta kazna od
20 25 godina zatvora koja se pominje u prethodnom ranijem članku
21 koji sam vam pokazala.

22 Sudeći po ovom članku iz *Irish Times-a*, Enver Sekiraqa je
23 smatran glavnom ličnošću iz miljena organizovanog kriminala na
24 Kosovu i da se on nalazi u Irskoj i da je stavljena na
25 interpolovu poternicu. Sudeći po ovom članku, kaže se da je on

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 26

1 osuđen na 36 godina zatvora, je li to tačno?

2 O. Da. Tako tu piše, ali ja ne bih mogla da potvrdim da li
3 je on zaista lice koje se traži, najtraženija osoba, to je
4 pitanje za pravosudne organe, ali istina je da se on našao na
5 poternici zbog pokušaja da izbegne pravdu.

6 P. Dobro. Hvala najlepše, g. Ibishi.

7 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, ponudila bih sva
8 tri članka na usvajanje.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pre nego što donesemo odluku o
10 tome, gđo Alagendra, želim da mi bude jasna svrha ovih
11 pitanja.

12 Da li hoćete da nam kažete da je Enver Sekiraqa neka --
13 kva [kao što je prevedeno] negativna ličnost, i da zbog toga
14 ne treba da verujemo ništa onome što je on rekao o tome da ga
15 je OVK zatvorila navodno i zlostavljala. Je li to razlog za ta
16 pitanja?

17 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, ovi članci
18 potvrđuju da je on pobegao od pravosudnih organa.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ne, ne, ne. Ne pitam vas ja to,
20 gđo Alagendra, već vas pitam koja je relevantnost tih
21 informacija. Mi smo čuli da je njemu izrečena osuđujuća
22 presuda, odn. da je osuđen na zatvorsku kaznu. To ste već
23 utvrdili sa svedokom, ali vas ja u stvari pitam zašto
24 očekujete da se osloniti na te informacije ili ih up -- zašta
25 ćemo ih upotrebiti.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje gđa V. Alagendra

Strana 27

1 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Pa, to se odnosi i na
2 kredibilitet, časni sude.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mislite na kredibilitet g.
4 Sekirage?

5 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Da, časni sude.

6 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] ja mislim da se od nas traži da se
7 izjasnimo imamo li prigovora, pošto je gđa advokat ponudila
8 ove dokumente na usvajanje i ja bih iznela prigovor u vezi sa
9 time.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [Nije uključio
11 mikrofon]

12 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Nudim na usvajanje dokument sa
13 oznakom DJK01037 na engleskom i albanskom, zatim DJK01040-ET
14 sa albanskom verzijom DJK01038 do 39, i DJK01036 i na
15 engleskom i na albanskom.

16 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Časni sude, ja bih iznela prigovor
17 po osnovu relevantnosti. Branilac je razgovarala sa svedokom o
18 ovim dokumentima, postavila pitanja u vezi sa kredibilitetom,
19 onoliko koliko je svedok mogao da odgovori na ova pitanja, i
20 ja ne vidim zašto bi bilo relevantno zašto bi ovi članci iz
21 medija usvoje u spis predmeta.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
23 mikrofon]

24 [Konsultacije sudskog panela]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Panel će doneti

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 28

1 odluku o usvajanju ovih dokumenata u nekom kasnijem trenutku.
2 Do tada ćemo ih obeležiti za identifikaciju sva tri članka,
3 odn. svaki od njih ponaosob.

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, dokumentu sa
5 oznakom DJK01037 do DJK01037 i engleskom prevodu tog članka,
6 biće dodeljena oznaka 4D00093, obeležen za identifikaciju.

7 Dokumentu sa oznakom DJK01040 do DJK01040 i albanskoj
8 verziji istog dokumenta koji ima oznaku DJK01038 do DJK01049,
9 biće dodeljena oznaka obeležena za identifikaciju 4D00094.
10 Dokumentu sa oznakom DJK01036 do DJK01036 i engleskom prevodu
11 biće dodeljena oznaka obeležena za identifikaciju 4D00095.

12 Samo bih želeo da napomenem i da nemamo naznaku stepena
13 poverljivosti za bilo koji od tih dokumenata.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Neka ostanu sa
15 statusom poverljivo za sada.

16 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Ali to su javno dostupni
17 izveštaji iz novina, časni sude, pa mogu da budu javni.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ali, mi ih još
19 nismo usvojili u spis i zato će za sada ostati poverljivi.

20 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] U redu. Hvala.

21 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Da, časni sude.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
23 mikrofon]

24 Dodatno ispituje gđa D'Ascoli:

25 P. Svedoče, imam nekoliko dodatnih pitanja za vas. Tokom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 29

1 unakrsnog ispitivanja, branilac g. Thačija postavio vam je
2 neka pitanja o kontaktima između zone Lap i glavnog štaba.
3 Strana transkripta 2132 i dalje. U odgovoru na pitanje koliko
4 su česti bili ti kontakti, vi ste rekli sledeće. Čitam sa
5 strane transkripta 21132:

6 "...bila su samo dva obilaska članova glavnog štaba tokom
7 rata, u avgustu i oktobru mesecu."

8 Svedoče, tokom razgovora sa tužilaštvom, dokument
9 P1755.9, na strani 3, pomenuli ste i treću posetu članova
10 glavnog štaba zoni Lap do koje je došlo u vreme kada je osam
11 srpskih vojnika bilo uhapšeno u zoni Shala. Da li se toga
12 sećate?

13 O. Ne. Možda je reč o nesporazumu. Ja sam pomenuo događaj
14 kada je osam srpskih vojnika bilo uhapšeno. To su bili
15 pripadnici Jugoslovenske narodne armije. Oni su došli u zonu
16 Shala i tokom te posete, govorilo se o tom incidentu. To se
17 poklapa sa posetom iz oktobra, ne sa onom iz avgusta.

18 Treće posete članova glavnog štaba zoni Lap nije bilo.

19 Ili da skratim, taj događaj kojom prilikom je uhapšeno
20 nekoliko srpskih vojnika u operativnoj zoni Shala, bio je
21 jedna od tema razgovora tokom druge posete, ali nije povezan -
22 - nije to povezano sa nekom trećom posetom, tako da me niste
23 dobro razumeli kada sam davao izjavu.

24 P. U redu. Da to razjasnimo.

25 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Zamoliću da prikažemo dokument

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 30

1 P1755.9. i to da prikažemo stranu 3 na oba jezika, molim.

2 Potreban nam je deveti deo izjave, tako da je u pitanju
3 dokument sa oznakom P1755.9. potrebna mi je strana 3 u obe
4 verzije, molim.

5 P. Svedoče, ja ću vam pročitati jedan odlomak iz verzije na
6 engleskom, a vi možete da pratite na albanskom, na red -- u
7 redovima 3 do 21, a ja ću čitati iz engleske verzije, počev od
8 8. reda pa nadalje. U ovom delu razgovora, tužilac mi je
9 pokazao odlomak iz knjige Skendera Zhitie, gde se pominje
10 dolazak članova glavnog štaba posle ofanzive iz decembra 1998.
11 godine. Počinjem da čitam od 8. reda:

12 "Uputiću vas na vojnu istoriju Skendera Zhitie, gde se
13 pominje dolazak članova glavnog štaba u operativnu zonu, za
14 koji on kaže da se odigrao posle srpske ofanzive koja je
15 izvedena između 24. I 27. decembra 1998. godine, a to je u
16 stvari bila bitka u Lapaštici. Da li se sećate te posete
17 članova glavnog štaba?"

18 Vaš odgovor glasio je:

19 "Pa, manje-više. Ne sećam se baš svih detalja."

20 A onda, konkretni delovi, kao što možete da vidite sa
21 preostalog dela strane su vam bili predloženi, uključujući i
22 spisak učesnika u postupku koji su bili u tom obilasku ili
23 poseti i onda vam je ponovo postavljeno pitanje da li se
24 sećate te posete. To je sada na 4. strani u verziji na
25 engleskom i na strani 3, u redovima 22, 23 u verziji na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 31

1 albanskom jeziku, kako biste imali tu referncu na ono što
2 možete da vidite na ekranu.

3 Kada vam je taj odlomak bio predložen, pitali su vas da li
4 je to tačno, strana 3, 5. red i vi ste rekli:

5 "Da, mislim da jeste. Sada se sećam."

6 Sećate li se vi sada da li je ovo što sam vam upravo
7 pročitala tačno?

8 O. To se odnosi na period posle bitke u mestu Gryka e
9 Kacandollit, između 15. i 18. septembra 1998. Je ta borba
10 vođena. Predstavnici glavnog štaba došli su sada u ZOLL u
11 oktobru a ne u decembru kako ovde piše, zato što u to vreme,
12 članovi glavnog štaba nisu došli u posetu kako ovde stoji.

13 A kad je reč o hapšenju vojnika, kasnije, mnogo kasnije
14 je došlo do razmene. Kada sam rekao "da, sećam se", možda sam
15 mislio na to hapšenje osam vojnika u operativnoj zoni Shala, a
16 ne na neki treći sastanak sa predstavnicima glavnog štaba.

17 Želeo bih da budem apsolutno jasan kada je reč o tome.
18 Bile su dve posete, jedna u avgustu a druga u oktobru i drugih
19 nije bilo. Možda je u pitanju samo nesporazum tokom razgovora,
20 pa su pobrkana ta dva aspekta. Taj jedan aspekt koji se odnosi
21 na posetu i drugi aspekt je hapšenje tih osam vojnika.

22 Tako da ponavljam još jednom: bile su dve posete, jedna
23 iz avgusta i je -- druga iz oktobra, a ono što se ovde opisuje
24 i u čemu se govori je nešto što se odigralo znatno kasnije.

25 Nije bilo treće posete.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 32

1 P. Dakle, prema vašem sećanju, to je bilo tako. Vi se sećate
2 samo dve posete, je l' tako?

3 O. Da. Tako sam i rekao. To sam izjavio. Ne sećam se, ali
4 sam siguran da su bile samo dve posete. Nije bilo nikakve
5 treće posete.

6 P. U redu. To je sada jasno. I sada ću preći na drugu temu.

7 Branilac g. Thačija pitao vas je kakva je bila uloga
8 Adema Demaçija i bio vam je pokazan jedan dokument sa naslovom
9 "Glavni štab OVK", koji je sastavio g. Jakup Krasniqi.

10 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] To je na stranama 21148 do 21150
11 transkripta.

12 Zamoliću da prikažemo dokument sa oznakom SPOE00231037 do
13 SPOE00231128, kao i prevod tog dokumenta koji ima isti ERN
14 broj sa oznakom ET na kraju. I ako bismo mogli za početak da
15 pokažemo naslovnu stranu ovog dokumenta.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Možete li molim vas da nam još
17 jednom kažete ERN broj za zapisnik?

18 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Da. SPOE00231037 do SPOE00231128.
19 I to bi nam bila -- možete to pronaći sa -- na spisku naših
20 dokumenata na koje ćemo se oslanjati tokom dodatnog glavnog
21 ispitivanja, a to smo učitali u sistem juče popodne.

22 P. Svedoče, ovo je naslovna strana. Kao što možete da
23 vidite, to je rukom pisani dokument, a vidi se i naslov, a u
24 pitanju je dokument koji je zaplenjen od g. Jakupa Krasniqija.

25 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] I htela bih da pogledamo jednu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 33

1 konkretnu stranu ovog rukopisa, a u pitanju je strana sa
2 oznakom SPOE00231107 na oba jezika.

3 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, samo da bismo
4 razjasnili za zapisnik, ovo je neobjavljeni rukopis, jer moja
5 cenjena koleginica je rekla "rukom pisani dokument", ali
6 sasvim je jasno, s obzirom i na opis koji imamo u semu [sic] -
7 - *Legal Workflow* da je reč o neobjavljenom dokumentu, a ne
8 rukopisnom dokumentu.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim nastavite.

10 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Da. To je sada jasno.

11 P. Svedoče, ja ću vam pročitati neke odlomke sa ove strane,
12 koji se odnose na ulogu Adema Demaçija, a da bih vam dala neki
13 vremenski orijentir i kontekst, govori se o periodu iz
14 februara 1999. godine. I počecu da čitam od vrha strane, gde
15 se kaže --

16 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Možda ako bismo mogli malo da
17 spustimo u verziji na albanskom jeziku:

18 P. Čika Adem Demaçi dolazio je u to vreme u glavni štab."

19 I onda prelazim na sredinu tog istog pasusa:

20 "Čika Adem nije dobijao opšte vojne i političke izveštaje
21 koje smo mi imali, prirodno, pošto on nije bio član glavnog
22 štaba OVK."

23 I nešto dalje, kaže se:

24 "On je rekao da će učestvovati na sastanku glavnog štaba,
25 ali on nije bio pripadnik glavnog štaba, niti smo ga mi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 34

1 pozvali, već oni koji su mu dali posao da rukovidi političkom
2 kancelarijom OVK u Prištini i tako se taj sastanak sa čika
3 Ademom završio, ali ni na koji, ni u kom smislu i ni u jednom
4 trenutku mi nismo prestali da ga poštujemo zbog njegovog
5 jedinstvenog doprinosa političkom pokretu Albanaca za njegovu
6 ulogu koju je odigrao u kancelariji OVK u Prištini i njegove
7 iskrene i višestruke uloge koju je imao na političkoj sceni
8 Kosova.

9 Svedoče, da li se sećate, odn. [ispravka prevodioca]
10 svedoče, da li vi tvrdite da vam je poznato kakav je tačno bio
11 sastav glavnog štaba OVK 1998. i 1999. godine?

12 O. Ja sam stekao saznanja tokom strukturiranja zona i izrade
13 organizacione šeme i organizacione strukture na nivou brigada.
14 Ja ne mogu sa autoritetom da govorim o glavnom štabu, jer mi
15 nismo imali organizacionu šemu koja bi jasno ukazivala na
16 strukturu glavnog štaba.

17 Što se tiče nivoa operativna zona i brigada, te su mi
18 strukture poznate, a tokom vremena stvari su se i menjale,
19 tako da je u pitanju da tako kažem radni materijal, a ova
20 knjiga, odn. rukopis koji nije objavljen, ja ne pokušavam
21 ništa da opravdam kada to kažem, ali sve što mogu reći jeste
22 da ne mogu da komentarišem nešto što nije dobilo svoju konačnu
23 formu. To je samo rukopis, neobjavljeni materijal.

24 P. Pa, ja sam vam postavila sasvim drugačije pitanje, pa ste
25 vi malo skrenuli sa teme, ali mislim da ste odgovorili na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 35

1 pitanje u dovoljnoj meri.

2 Preći ću na dodatno pitanje koje imam, a to je ovo. Kada
3 ste odgovarali na pitanja odbrane g. Thačija, što je
4 zabeleženo na strani 21150 transkripta, pomenuli ste g. Adema
5 Demačija kao predstavnika glavnog štaba u Prištini. Da li je
6 to tačno?

7 O. Da, to je tačno.

8 P. Da li ovaj odlomak sa ove strane koji sam vam pročitala o
9 ulozi koju je Adem Demači obavljao u Prištini, da li se to
10 uklapa u vaša saznanja i to kako ste vi to razumeli ulogu
11 Adema Demačija, odn. da je on -- da vas citiram, "bio
12 predstavnik, a ne član ili deo glavnog štaba". Da sada citiram
13 odbranu u Prištini?

14 Da li je ovo što sam vam pročitala, jeste nešto što se
15 uklapa u vaše shvatanje uloge Adema Demačija kao predstavnika,
16 pre nego člana glavnog štaba u Prištini? Ako možete,
17 odgovoriti [kao što je prevedeno] mi samo kratko, molim vas.

18 O. Koliko sam ja znao i kako sam ja shvatao, on je bio
19 portparol, dakle predstavnik glavnog štaba u Prištini, koji je
20 zastupao interese Oslobodilačke vojske Kosova. Po mom
21 mišljenju, on jeste bio član glavnog štaba, govorim o Ademu
22 Demačiju.

23 P. U redu.

24 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Časni sude, molim da se naslovna
25 stranica i stranica sa kojom sam razgovarala sa svedokom,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 36

1 usvoje u dokaze oznake SPOE00231107 i molim da se zapravo to
2 doda dokaznom predmetu P1091, koji već sadrži jedan broj
3 odlomaka iz tog rukopisa.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

5 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, mi ulažemo
6 prigovor. U pitanju je neobjavljeni rukopis. Svedok već kaže
7 da ne zna šta tu piše i da to ne može da potvrdi.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

9 Ima li još ko kakvih prigovora? Nema.

10 SPOE00231037 do 00231128 i odgovarajući prevodi se
11 usvajaju u dokaze. Dokumenti su relevantni, imaju dokaznu
12 vrednost i autentičnost -- i autentični su, što ispunjava sve
13 uslove po pravilu 138(1).

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, jedno
15 razjašnjenje. Da li prihvatamo sve stranice iz ovog dokumenta,
16 ili samo stranicu koja je predočena, plus naslovnu stranicu.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
18 mikrofon]

19 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Da. Samo naslovnu stranicu i
20 onu konkretnu stranicu na koju sam se već pozvala.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dokument se usvaja
22 u spis.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, časni sude. Ta stranica
24 će biti dodata, odn. te stranice će biti dodatne [sic]
25 odgovarajućem dokaznom predmetu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa D'Ascoli

Strana 37

1 GĐA D'ASCOLI: [Prevod]

2 P. Svedoče, ovo je moje poslednje pitanje. Tokom unakrsnog
3 ispitivanja postavljena su vam pitanja u vezi s time znate li
4 da li je zona Lap dostavljala glavnom štabu izveštaje o
5 kolaboracionistima?

6 To je nešto što pominjete u razgovoru koji je sa vama
7 vodilo tužilaštvo, a na koje se pozvala odbrana. U pitanju je
8 sedmi deo tog razgovora, strana 14, dokazni predmet P1755.7.
9 sada bih želela da vam pročitam vaš odgovor u celosti i
10 obrazloženje koje ste izneli tokom razgovora.

11 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Citiraću stranu 14, redove --
12 [ispravka prevodioca] četrneću [sic] -- citiraću od 14. strane
13 17. reda, do 16. strane na engleskom, a u albanskom -- na
14 albanskom je to stranica 11, redovi 21 do 22.

15 P. Odgovarajući na pitanje u vezi sa time, da li su
16 informacije ili izveštaji o kolaboracionistima dostavljani
17 glavnom štabu, vi ste rekli:

18 "Ja o tome nemam podataka, zato što je komandant zone bio
19 odgovoran za to da stupa u kontakte sa glavnim štabom."

20 Da li to potvrđujete?

21 O. Da. Kontakti su se održavali između komandanta zone. On
22 je stupao u komunikaciju sa glavnim štabom i to je tako
23 izgledalo. Stojim pri tom odgovoru.

24 P. U redu. Hvala.

25 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Nemam više pitanja za ovog

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 38

1 svedoka.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam.

3 Sudija Barthe, izvolite.

4 Ispituje Sudski panel:

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala, sudijo Smith.

6 Dobro jutro, g. Ibishi.

7 O. Dobro jutro.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Panel ima još nekoliko pitanja za
9 nas [kao što je prevedeno] -- za vas, nac cilj je da
10 razjasnimo jedan broj stvari koje su nam ostale nejasne. Da li
11 to razumete?

12 O. Da. Slušam vas.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Svedoče, prošle nedelje ste nam
14 rekli da ste postavljeni za komandanta 153. -- [ispravka
15 prevodioca] 152. brigade, u operativnoj zoni Lap 18. jula
16 1998. godine. Rekli ste da vas je najpo [sic] -- na taj
17 položaj postavio Rustem Mustafa, poznat i kao komandant Remi.
18 Da li je to tačno?

19 O. Da.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, to se odigralo nekoliko
21 nedelja pošto ste se priduržili OVK u junu 1998. godine. Da li
22 je to tačno?

23 O. Da.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Takođe ste izjavili da je vaše
25 postavljenje kasnije zvanično odobrio glavni štab OVK tokom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 39

1 avgusta 1998. godine, kada su ljudi iz glavnog štaba bili u
2 poseti u vašoj operativnoj zoni. Da li je to tačno?

3 O. Da.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Takođe ste rekli da vam je Jakup
5 Krasniqi dostavio odluku na osnovu koje ste proglašeni
6 komandantom 151. brigade. Rekli ste da se to dogo -- dogodilo
7 u prisustvu komandanta Remija i njegovog zamenika, Kadrija
8 Kastratija, poznatog i pod nadimkom Daja. Je li to tačno?

9 O. Tako je.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Radi zapisnika napominjem da to
11 sve stoji u razgovoru koji je svedok W04758 vodio sa
12 tužilaštvom u novembru 2019. godine. To je dokazni predmet
13 P01755.1, strana 13.

14 G. Ibishi, vi ste u razgovoru sa tužilaštvom takođe
15 izjavili i sledeće. Pozivam se na dokazni predmet P01755.1,
16 strana 13. Rekli ste da je po vašem mišljenju g. Krasniqi,
17 Jakup Krasniqi bio portparol OVK u to vreme, a da su zajedno
18 sa njim bili i drugi ljudi. Između ostalih, Hashim Thaçi i
19 Rexhep Selimi. Da li je to tačno?

20 O. Da, tako je.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Mišetiću iz Thaçijeve odbrane
22 ste potvrdili pošle [sic] -- prošle nedelje, da vam je bilo
23 poznato samo toliko, da je g. Thaçi član glavnog štaba. Da li
24 je to tačno?

25 O. Tako sam ja mislio u to vreme.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 40

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Radi zapisnika napominjem da to
2 stoji na stranici 1 -- odn. [ispravka prevodioca] 21139
3 zapisnika.

4 G. Ibishi, moje pitanje za vas glasi ovako: otkud ste vi
5 to znali, kako ste vi znali da je g. Thaçi član glavnog štaba
6 OVK?

7 O. Pre nego što smo otišli na taj sastanak na kojem su nam
8 dostavljene odluke o postavljenju, nama je to rečeno. Tom
9 prilikom smo na položaje postavljeni zamenik komandanta Kadri
10 Kastrati Daja i ja, ali i svi drugi pripadnici 152. brigade su
11 obavešteni da će se to odigrati tokom posete glavnog štaba.

12 Međutim, [kao što je prevedeno] -- među ljudima koji su
13 međutim došli u posetu, upoznavao sam samo Jakupa Krasniqiija,
14 odn. jedino sam za njega znao, zbog toga što je on nastupao u
15 sredstvima javnog informisanja promovišući Oslobodilačku
16 vojsku Kosova. Dakle, nastupao je u medijima u svojstvu
17 portparola. I zbog toga mi je on bio poznat kao politička
18 figura.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moje sledeće pitanje glasi
20 ovako: ko vam je to saopštio pre sastanka sa članovima glavnog
21 štaba, među kojima je bio i g. Thaçi?

22 O. Pa, mi smo se bavili organizovanjem i obukom vojnika i
23 neko nam je to rekao. Ne sećam se više ko nam je to tačno
24 rekao, ali svakako je isto lice koje nam je prenelo poziv.
25 Komanda zone se nalazila u blizini i pored onih koje sam već

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 41

1 poznavao, komandant Remija i drugih, jedino sam prepoznao
2 Jakupa Krasniqija, a rečeno nam je da su ostali iz glavnog
3 štaba. I to nam je rečeno u isto vreme kada smo i pozvani da
4 učestvujemo na tom sastanku.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vam je bilo poznato i to da
6 je g. Selimi bio član glavnog štaba? Da li vam je rečeno da je
7 i on bio član glavnog štaba?

8 O. U to vreme, smatrao sam da su svi oni članovi glavnog
9 štaba. Ne bih mogao da izdvojim samo jednog ili dvojicu, no
10 jedini čovek koji mi je bio poznat bio je Jakup Krasniqi.

11 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, gledam stranicu
12 zapisnika 37, 8. red. Mislim da postoji greška u
13 transkripciji. Tu piše:

14 "Nama je rečeno", ali meni kolege kažu da je svedok
15 izjavio:

16 "Ja sam pretpostavio da su ostali iz glavnog štaba."

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Pa, možda mogu da postavim
18 pitanje svedoku. Možda on želi da ispravi zapisnik.

19 Da li je vama rečeno da su ostali iz glavnog štaba, ili
20 ste vi to pretpostavili?

21 O. Nama je rečeno da su oni članovi glavnog štaba, ali sam
22 ja na osnovu prisustva Jakupa Krasniqija, takođe i
23 pretpostavio da su ostali članovi glavnog štaba.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala, gđo Ala -- Alagendra što
25 ste pokrenuli ovo pitanje.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 42

1 G. Ibishi, da li vam je poznato kakvu je funkciju Rexhep
2 Selimi obavljao u glavnom štabu? Pod pretpostavkom da je
3 uopšte obavljao nekakvu funkciju?

4 O. Meni to u dato vreme nije bilo poznato. Tek sam naknadno
5 to saznao.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, kako ste vi shvatali ili kako
7 vi danas shvatate funkciju koju je on obavljao u glavnom štabu
8 OVK 1998. godine, ili tačnije, šta ste mislili kada ste ga
9 upoznali u avgustu 1998?

10 O. Pokušavam da razlikujem ono što sam znao svojevremeno i
11 ono što sam saznao naknadno.

12 U predmetno vreme, nisam znao ni za koga od njih, osim za
13 Jakupa Krasniqiija i Bislima Zyrapija, u smislu da nisam znao
14 kakve uloge obavljaju. Zyrapi je bio načelnik štaba sa vojne
15 tačke gledišta. To je bilo pomenuto tokom drugog sastanka u
16 oktobru mesecu. O tome -- o zirapijevoj funkciji nije bilo
17 govora tokom sastanka održanog u avgustu.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Nisam baš siguran da ste shvatili
19 pravilno moje pitanje. Moje pitanje glasi: kako vi danas
20 shvatate ulogu koju je g. Selimi obavljao u avgustu 1998. kada
21 ste se sa njim upoznali.

22 SVEDOK: [Prevod] Ja to ne znam. Ja to nisam tada znao.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I vi ni dan-danas ne znate, kakvu
24 je on funkciju obavljao u glavnom štabu OVK 1998. godine. Da
25 li nam to kažete?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 43

1 O. Naknadno sam shvatio da je on možda bio u glavnom štabu,
2 ali to sam shvatio tek puno kasnije. Shvatio sam da je on
3 možda bio načelnik inspekcije, ali o tome nije bilo govora
4 niti na prvom, niti na drugom sastanku. To sam saznao puno
5 kasnije. Ja ne znam da li je on bio postavljen na tu funkciju
6 načelnika informacije 1998. ili kasnije. Ne mogu da kažem kada
7 se to desilo. Tek sam mnogo kasnije saznao da je on vršio tu
8 funkciju, ali ne znam počev od kog trenutka.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Sada bih prešao na nešto
10 drugačiju temu.

11 G. Ibishi, dok ste svedočili prošle nedelje, u više
12 navrata ste pominjali kako su brigade 151 i 152 menjale naziv.
13 Pretpostavljam da se toga sećate?

14 O. Da. Kako da ne. Bio sam na licu mesta.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

16 Sudeći po rečima iz stava 67, u belešci sa pripremnog
17 razgovora 2, vi ste rekli tužilaštvu tokom tog pripremnog
18 razgovora, da su nazivi brigada izmenjeni negde u novembru ili
19 decembru 1998. godine. 151. brigada, tako je postala 152.
20 brigada. Da li je to tačno?

21 O. Da, tako je.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste vi i dalje u to vreme
23 bili komandant brigade, ili ste već bili postavljeni na
24 položaj načelnika štaba operativne zone Lap? Govorim o
25 vremenskom periodu kada je došlo do promene naziva brigada?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 44

1 O. Pa, moguće je da se to odigralo baš u isto vreme i jedno
2 i drugo. Ja sam tu funkciju obavljao zajedno sa Kadrijem
3 Kastratijem. Dakle, do promene u nazivima je došlo usled
4 raspoređivanja na liniji fronta na zapadnoj strani glavnog
5 puta između Prištine i merdara, na putu za Srbiju. Zbog
6 raspoređina [sic] -- raspoređivanja stra [sic] -- snaga na
7 terenu, došlo je do izmene u brojevima brigada.

8 Došlo je dakle do promene broja u nazivu brigada, ali to
9 nije imalo za ishod i promenu ljudstva. Razlog za promenu je
10 povezan za raspoređivanjem tih brigada na liniji. Razlog za
11 promenu je povezan sa raspoređivanjem tih brigada ne liniji
12 fronta.

13 Sistem brojeva je trebalo da se podudara sa spr [sic] --
14 sa raspoređivanjem sleva na desno i zato smo promenili
15 redoslevd [sic] brojeva, kako bi se sve podudaralo na terenu,
16 no unutrašnja struktura se nije menjala. Prosto su se
17 'rokirale' [kao što je prevedeno] 151. brigada Zahir Pajaziti
18 sa 152. brigadom Shaban Shala. To je -- ta promena je povezana
19 sa raspoređivanjem snaga na liniji fronta.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Nisam siguran da sam najbolje
21 razumeo vaš odgovor. Moje pitanje glasi: da li ste vi i dalje
22 komandant brigade u vreme -- u dato vreme, kada je došlo do te
23 promene, ili ste već bili unapređeni u načelnika štaba na
24 nivou zone.

25 O. Mislim da se sve to dogodilo u isto vreme, a bilo je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 45

1 povezano sa raspoređivanjem snaga na liniji fronta. To
2 objašnjava promenu broja u nazivima brigada.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Ibishi, ko je odlučio da te
4 dve brigade treba da međusobno 'rokiraju' [kao što je
5 prevedeno] nazive?

6 O. Taj predlog je izneo v.d. načelnika za operacije, Kadri
7 Kastrati zvani Daja. Predlog sam takođe i ja izneo, jer smo
8 obojica odigrali ulogu u tome, i ja sam bio načelnik za
9 operacije. Dakle, mi smo se obratili komandantu zone i uz
10 njegovo odobrenje smo doneli odluku da promenimo nazive
11 brigada.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kažete:

13 "...doneli smo odluku da promenimo nazive brigada."

14 Da li ste to zajednički odlučili vi, komandant Remi i
15 Kadri Kastrati, ili je to odluka koju je doneo isključivo
16 komandant operativne zone, komandant Remi?

17 O. Predlog je izneo komandant Daja, odn. Kadri Kastrati i ja
18 zajedno sa njim, pošto smo obojica bili načelnici operacija i
19 zbog načina na koji su jedinice bile organizovane na terenu,
20 predložili smo komandantu Reniju [kao što je prevedeno] da se
21 'rokiraju' nazivi brigada a komandant Remi je doneo odluku da
22 se tako i uradi.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Da li je glavni štab OVK
24 učestvovao u ovoj odluci? Da li je tu odluku odobrio glavni
25 štab, ili kasnije ozvaničio?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 46

1 O. Nemam saznanja o tome.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste vi obavestili glavni
3 štab po donošenju ove odluke o tome, i koliko je vama pozanto,
4 da li je neko drugi obavestio glavni štab?

5 O. Nemam saznanja o tome. Sve se dogodilo na istovetan
6 način, kao i prvi put, kada se imenovao komandant zone. Ja
7 nisam imao nikakvog neposrednog kontakta sa glavnim štabom,
8 niti sam bio za to odgovoran. Shodno tome, ja nemam saznanja o
9 tome da li je glavni štab bio obavešten o izmeni naziva ili
10 ne. Ja sam *de facto* postavljen za načelnika štaba, ali ne znam
11 kakvu je ulogu u tome igrao glavni štab ili nije.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Nešto ranije tokom svog
13 svedočenja u ovoj sudnici, vi ste izjavili da je komandant
14 Remi bio u kontaktu sa glavnim štabom. Da li je on bio
15 odgovoran za to da obavesti glavni štab o izmeni naziva ili
16 brojeva u nazivu brigada?

17 O. Mislim da jeste. Mislim da je on trebalo da obavesti
18 glavni štab o ovoj izmeni, ali ja nikakvo zvanično naređenje
19 nisam dobio s tim u vezi, mimo naređenja koje sam dobio od
20 komandanta zone, Remija.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

22 G. Abishi [kao što je prevedeno], pre nego što pređem na
23 svoje sledeće pitanje, molio bih sudskog službenika da nam
24 prikaže na ekranu dokazni predmet P01765. Molim da se prikaže
25 najnovija revidirana verzija, koja je u dokaze usvojena danas.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 47

1 Potrebne su nam verzije na albanskom i na engleskom jeziku.

2 [Konsultacije panela i sudskog službenika]

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo poći na
4 pauzu od 30 minuta, pošto imamo neku zbrku u vezi sa
5 dokumentima -- [nije uključio mikrofona]. Nastavićemo sa radom
6 u 11:25h.

7 Svedoče, sada možete da izaćete iz sudnice, poći ćemo na
8 pauzu od pola sata.

9 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastavljamo sa
11 radom u 11:25h.

12 --- Pauza u 10:55h

13 --- Nastavak sa radom u 11:26h

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim sudsku
15 poslužiteljku da uvede svedoka u sudnicu.

16 [Svedok nastavlja svedočenje]

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, sada ćemo
18 nastaviti sa pitanjima.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

20 Dobrodošli natrag u sudnicu, g. Ibishi.

21 O. Hvala.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Sada imamo na ekranu obe verzije
23 dokumenta i kao što možete da vidite, g. Ibishi, u ovom
24 dokumentu govori se o formiranju komande brigade OVK. Negde u
25 sredini strane, kao što se nadam da možete da vidite, pominje

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 48

1 se sektor za obaveštajne i/ili odelje -- sektor za obaveštajne
2 i kontraobaveštajne poslove. Vidite li to?

3 O. Da.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste vi u svojoj brigadi
5 imali takav sektor?

6 O. Da.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Molio bih sudskog službenika da
8 sada pređemo na stranu 123265.

9 G. Ibishi, ovaj dijagram odnosi se na vašu brigadu, 151.
10 brigadu, je li tako?

11 O. Da. Sa promenama do kojih je došlo kasnije tokom vremena,
12 ovaj dijagram je napravljen posle rata, a uvek je bilo
13 promena, kad god bi došlo neko novo osoblje u okviru
14 organizacione strukture, u fusnoti su navedene neke od tih
15 promena do kojih je došlo tokom vremena i to se pominje u vezi
16 s nekim pitanjima tu u dnu dijagrama.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. U tom dijagramu takođe se
18 pominje na otprilike negde u sredini lice po imenu Sabit
19 Rrahimi. Vidite li to ?

20 O. Da.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je g. Sabit Rrahimi zaista
22 bio načelnik sektora, odn. odeljenja za obaveštajne i
23 kontraobaveštajne poslove u vašoj brigadi, tako kako tu i
24 stoji?

25 O. Da, jeste.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 49

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ko je postavio g. Rrahimija na tu
2 dužnost?

3 O. Postavila ga je komanda zone, taj nivo. Verovatno, pošto
4 su dobili predloge iz odgovarajućeg sektora na nivou zone.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vam je poznato kada je g.
6 Rrahimi bio postavljen za načelnika sektora za obaveštajne i
7 kontraobaveštajne poslove u vašoj brigadi?

8 O. Nisam siguran kad je reč o tačnom vremenu, ali moguće je
9 da je to bilo negde u oktobru ili novembru. Nisam sasvim
10 siguran, ali otprilike u oktobru ili novembru 1998.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Da li znate, da li je
12 glavni štab učestvovao u donošenju te odluk, i ako jeste, na
13 koji način?

14 O. Koliko je meni poznato, glavni štab nije u tome
15 učestvovao.

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, odluka da se g. Rrahimi
17 postavi za načelnika obaveštajnih i kontraobaveštajnih
18 poslova, koju je donela komande operativne zone, nije kasnije
19 bila potvrđena i odobrena u glavnom štabu, koliko je vama
20 poznato?

21 O. Koliko je meni poznato, nije. Postoji mnoštvo dokumenata
22 koji se odnose na predloge i imenovanja na nivou brigada. To
23 je obavljeno uz odobrenje operativnih zona. Mislim na
24 postavljenja komandanata brigada i one koji su bili na
25 položajima iznad njih.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 50

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Razumem. Zamolio bih sada
2 da se vratimo na prethodnu stranu, sa oznakom 123265. Hvala.

3 G. Ibishi, ovaj dijagram koji pokazuje organizacionu
4 strukturu operativne zone Lap, i vi se tu pominjete kao
5 načelnik štaba, a takođe je data i referenca sa leve strane na
6 Latifa Gashija, Latu, kao načelnika sektora obaveštajne
7 službe, kako tu stoji, odn. J2 na nivou zone. Vidite li to?

8 O. Da.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je taj dijagram tačan i da
10 li je g. Latif Gashi bio načelnik sektora obaveštajne službe u
11 operativnoj zoni Lap?

12 O. Da. Ali, u pitanju je radni materijal. Ova organizaciona
13 stuktura, onda ova šema je bila radne prirode [sic] --
14 prirode, a Latif Gashi je bio načelnik obaveštajnog sektora, s
15 tim što ima određenih razlika između dijagrama o kome sam
16 govorio sa tužilaštvom i kako je to prevedeno ovde na
17 engleski. Odeljenje obaveštajnih poslova ili odeljenja
18 obaveštajne službe. Na originalu piše da je sektor
19 informativne službe.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je u pitanju samo drugačija
21 terminologija ili postoji nekakva razlika između sektora
22 obaveštajne službe i sektora informativne službe?

23 O. Pa, ono što sam hteo da kažem jeste, da postoji to
24 pitanje prevoda. Mislilo sam samo na taj prevod. Nemam ništa da
25 kažem sa suštinom.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 51

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, moje pitanje je glasilo da li
2 se g. Latif Gashi bavio obaveštajnim i kontraobaveštajnim
3 poslovima, ili se bavio odnosima sa javnošću ili nečim trećim?
4 O. Pa, zato i kažem, na albanskom imamo dve de -- različite
5 definicije. Ako pogledate drugi deo, to je nešto što je
6 jezički gotovo identično. Postoji informativni sektor i sektor
7 za informacije, ali u suštini u pitanju su različite stvari i
8 sada se kada to kažem pozivam na ovaj dijagram na originalnom
9 jeziku i na to kakav je prevod.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Ibishi, prošlog četvrtka ste
11 nam potvrdili da je komandant Remi postavio g. Gashija na
12 njegovu dužnost još u julu 1998. godine. Da li je to tačno?

13 Reći ću za zapisnik da je to zabeleženo na stranama 21186
14 i 7 transkripta.

15 A to pitanje postavljeno vam je u toku unakrsnog
16 ispitivanja koje je ako se ne varam izvodila odbrana g.
17 Thaçija?

18 O. Da, to je tačno.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Koliko je vama poznato, da li je
20 glavni štab učestvovao u ovoj odluci, u odluci da se g. Gashi
21 postavi na dužnost načelnika sektora obaveštajne službe, ili
22 J2, kako je to ovde takođe nazvano u operativnoj zoni Lap. A
23 ako je tako, ja vas to pitam zato što je načelnik obaveštajne
24 i kontraobaveštajne službe ili sektora važan položaj ne samo
25 za operativnu zonu Lap, već za Kosovo u celini, barem tako

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 52

1 pretpostavljam. Za glavni štab bi mogao biti relevantno, da
2 znaju, ko je zadužen za taj sektor, tako da se pitam i pitam
3 vas.

4 Da li je glavni štab učestvovao u donošenju odluke da se
5 g. Gashi postavi na dužnost načelnika sektora informativne ili
6 obaveštajne službe, odn. J2.

7 O. Iako je u pitanju nešto što nije -- mi je -- bilo u
8 okviru mojih ovlašćenja, koliko je meni poznato, na osnovu
9 opštih saznanja koje sam ja imao, njegovo imenovanje je
10 obavljeno u okviru zone, a glavni štab u tome nije imao
11 nikakvu ulogu i nije intervenisao. Po mojim saznanjima.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

13 Sada prelazim na drugu temu. G. Ibishi, prošle nedelje
14 ste nam opisali ulogu tzv. civilne zaštite koja je trebalo da
15 identifikuje kolaboracioniste i vi ste rekli sledeće, na
16 stranama 21114 i 21115 transkripta. Citiraću vaše reči:

17 "U okviru nadležnosti operativne zone Lap, kad je reč o
18 odbrani i civilima koji su se nalazili u zoni, mi smo imali
19 odgovornost da ih zaštitimo od onih koji su saradivali sa
20 neprijateljem, odn. od kolaboracionista, jer su obaveštajna
21 služba i policija Srbija još '90-tih godina razvile mrežu
22 saradnika. Iz tog razloga, doneta je odluka da u okviru
23 civilne zaštite, s obzirom da su oni podneli takav zahtev kad
24 je reč o pojedinim licima koja su saradivala sa okupatorskim
25 srpskim snagama ili stukturama, da oni identifikuju neka od

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 53

1 tih lica i procedura je bila, da to ide preko komandanta
2 brigade i vojne policije, pa sve do zatvorskeg objekta, ili
3 centra u Lapaštici.

4 "To je bila procedura kada je postojala osnovana sumnja u
5 vezi sa nekim konkretnim licem."

6 G. Ibishi, moje pitanje za vas je sledeće: možete li još
7 jednom da nam objasnite ako znate, kakva je bila uloga
8 obaveštajnog i kontraobaveštajnog sektora na nivou zone i
9 brigade, da li su oni takođe učestvovali zajedno s civilnom
10 zaštitom u identifikaciji kolaboracionista?

11 O. Da, naravno. Oni su imali tu ulogu, ali konkretno, vojna
12 policija u okviru brigada kao i na nivou operativne zone Lap,
13 imala je takođe tu ulogu. Oni su imali stalnu saradnju sa
14 civilnom zaštitom kao konkretnom strukturom u operativnoj zoni
15 Lap koja je funkcionisala od samog početka.

16 Kao odvojeni sektor, oni su imali određene zadatke na
17 nivou konkretnih sela kao civilna zaštita i to je postojalo
18 radi bezbednosti OVK i civilnog stanovništva, jer kao jedna od
19 zaraćenih strana u oružanom sukobu, mi smo imali mandat da to
20 obezbedimo u okviru operacija koje smo izvodili u ovoj
21 operativnoj zoni.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Ibishi, imao bih još
23 nekoliko pitanja za vas u vezi sa dijagramom i dokaznim
24 predmetom P10765.

25 Zato ću zamoliti da sada prikažemo stranu 123267. Hvala.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 54

1 Budući da ste upravo pomenuli vojnu policiju, g. Ibishi,
2 na dijagramu koji vidimo na ovoj strani, u donjem redu stoji
3 da je Nazif Mehmeti bio komandant vojne policije na nivou
4 zone. Vidite li to?

5 O. Da. Nazif Mehmeti je bio vršilac dužnosti komandanta, a u
6 stvarnosti, on je bio postavljen za zamenika komandanta. U
7 odsustvu komandanta, on je bio taj ko je vršio dužnost
8 komandovanja vojnom policijom u operativnoj zoni Lap.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. A, ko je postavio g.
10 Mehmetija na tu dužnost?

11 O. Pa, kao i u slučaju drugih imenovanja na nivou brigada i
12 drugih jedinica, koje su bile u sastavu zone, to se radilo po
13 predlogu komandanta zone. Komandant zone je postavio Nazifa
14 Mehmetija za vršioca dužnosti komandanta, jer je on imao
15 potrebno obrazovanje i iskustvo, kao i profesionalno iskustvo
16 koje je stekao radeći u civilnoj policiji u to vreme.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li znate kada je on bio
18 postavljen na tu dužnost otprilike, u koje vreme, g. Mehmeti?

19 O. Mislim da je to bilonegde krajem godine, u novembru ili
20 decembru. Mislim da je to bilo u novembru 1998. Godine ako se
21 ne varam, jer prošlo je već mnogo vremena od tada i teško mi
22 je da se prisetim svih datuma.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Isto pitanje kao i pre, da li je
24 u pitanju bila odluka koju je glavni štab potvrdio ili
25 odobrio, koliko je vama poznato?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 55

1 O. Nemam saznanja o tome.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu.

3 Molim sudskog službenika da se sada vratimo na stranu sa
4 brojem 123266, što je prethodna strana. Hvala.

5 Dole levo, na ovoj strani u dijagramu stoji da je
6 komandant vojne policije u 151. brigadi bio Naip Gubetini. Da
7 li je to tačno, g. Ibishi? Da li je Naip Gubetini bio
8 komandant vojne policije u vašoj brigadi?

9 O. Da. Da. Naip Gubetini.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Isto pitanje kao i ranije, ko ga
11 je postavljen na tu dužnost i kada je bio postavljen? Ako vam
12 je to poznato.

13 O. Kao i kada je reč o drugim procedurama nečijeg
14 postavljenja na nivou brigada i bataljona i u nižim
15 jedinicama, a postoje dokumenti koji svedoče o tome, to
16 imenovanje obavljeno je na predlog komandanta zone. Naravno u
17 -- uz konsultaciju sa vojnom policijom, ta odluka je doneta na
18 nivou komande zone.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je glavni štab potvrdio ili
20 odobrio tu odluku ili nije?

21 O. Ja o tome nemam nikakvih saznanja.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

23 A sada ću preći na drugu temu, koga se tužilaštvo već
24 dotaklo ranije već danas. Tokom unakrsnog ispitivanja koje je
25 izvela odbrana g. Thačija, što se može naći na strani 21500

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 56

1 transkripta, pomenuli ste da je Adem Demaçi koga ste nazvali
2 simbolom otpora i posvećenosti Kosovu, došao u posetu i pružio
3 vam svoju podršku u operativnoj zoni Lap.

4 Da li se sećate da ste to pomenuli prošle nedelje kao i
5 danas?

6 O. Da. Da. Sećam se.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ja bih hteo da vas pitam, g.
8 Ibishi, koliko je često g. Demaçi dolazio kod vas u operativnu
9 zonu Lap, odn. koliko često ste vi lično imali prilike da se
10 sa njim vidite i da porazgovarate?

11 O. Mnogo puta. On je posećivao i nas i brigade i zonu i
12 dolazio je različitim povodima, kada bismo mi to od njega
13 tražili. On nam je pružao svoju podršku, a bila je istaknuta
14 ličnost koju sam ja mnogo poštovao. Ne samo ja, već su ga svi
15 pripadnici OVK poštovali.

16 Ne mogu tačno da se setim koliko je sastanaka bilo, ali
17 bilo je sastanaka na nivou brigada i na nivou zone i nekim
18 posebnim povodima kao kada je Shaun Byrnes koji je bio na čelu
19 KDOM-a došao u našu zonu u posetu.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Upravo ste potvrdili da vam je g.
21 Demaçi pružao svoju podršku i da vas je ohrabrivao. Moje
22 sledeće pitanje glasi, šta je on to tačno radio, na koji način
23 vam je on pružao podršku i ohrabrivao vas?

24 O. Pa, on nas je podržavao u tome da istrajemo u pružanju
25 otpora, jer je bilo jasno da će rat potrajati, a podrška se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 57

1 odnosila i na neke druge aspekte kao što su misija OVK i naši
2 odnosi sa predstavnicima međunarodne zajednice. On je bio
3 portparol u prestonici Kosova u Prištini, i objavljivao je
4 saopštenja o bezbednosnoj situaciji i vojnim operacijama kao i
5 o opasnostima i rizicima sa kojima se suočavamo. Naročito na
6 kontrolnim punktovima, na putevima koje su uspostavile srpske
7 snage. On nije bio samo neko ko nas je podržavao, već je
8 rizikovao i svoj život zbog OVK i njene misije.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

10 G. Ibishi, osim što vam je pružao podršku i podsticaj, da
11 li vam je g. Demači vama i drugim vojnicima, koliko je vama
12 poznato, bilo kada je izdavao neka naređenja ili uputstva,
13 instrukcije, da na primer napadnete ili ne napadnete određeno
14 mesto. Da li je radio tako nešto?

15 O. Ne. Njegova podrška je bila je pretežno moralna podrška
16 koja se zasnivala na autoritetu koji je uživao. Sa vojne tačke
17 gledišta, on nas je prosto ohrabrivao, jer smo mi imali
18 profesionalna vojna lica i osoblje na našem području, a on
19 nije hteo da se meša u izvođenje vojnih operacija i dejstava.
20 Njegova podrška bila je uglavnom moralna. On nas je podsticao
21 da budemo snažni i nepokolebljivi i da pušta -- da pružamo
22 otpor do poslednjeg dana rata.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Bojim se da imam još
24 nekoliko pitanja za vas, g. Ibishi.

25 Evo sledećeg: Tokom unakrsnog ispitivanja koje je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 58

1 izvodila Thačijeva odbrana prošle nedelje, kao što je
2 zabeleženo na strani transkripta 21169. Branilac vam je
3 postavio sledeće pitanje. Citiram, pitanje:

4 "...prošle nedelje ste rekli tužilaštvu da je on, a g.
5 Ibishi pri tome se misli na komandanta zone, komandanta
6 Remija, imao krajnji autoritet. Drugim rečima, on je bio
7 poslednje najviše rangirano lice koje je moglo da donese
8 odluku o nečijem oslobođenju ili amnestiji. Da li je to
9 tačno?"

10 Vaš odgovor, kako je zabeležen u transkriptu glasio je:

11 "To je bilo tako. Njegov položaj podrazumevao je taj
12 autoritet, njegov položaj komandanta zone."

13 Možete li g. Ibishi da nam objasnite šta te [sic] --
14 tačno time hteli da kažete. Da li ste hteli da kažete, da
15 glavni štab OVK nije imao nikakvu ulogu i nije imao reči u
16 vezi sa hapšenjem ili oslobađanjem kolaboracionista. Na
17 primer, ukoliko bi glavni štab rekao komandantu Remiju da
18 oslobodi neko lice koje je osumnjičeno za kolaboraciju sa
19 neprijateljem, da li bi komandant Remi mogao prosto da tako
20 nešto odbije?

21 O. Pa, ja sam rekao da ja ne mogu da tumačim kako treba da
22 nazivamo komandanta Remija, jer je to bio deo njegovih
23 ovlašćenja, ali mislim da je on prilikom donošenja odluka
24 konsultovao komandu zone i na osnovu procene odgovarajućih
25 sektora u zoni, on bi donosio relevantne odluke u ovom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 59

1 slučaju, odluke koje su se odnosile na oslobađanje predmetnih
2 lica.

3 Ja ne bih mogao da tumačim kakav bi bio njegov stav,
4 ukoliko bi on od glavnog štaba dobio takav zahtev da neko
5 treba da bude pušten ili uhapšen.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, šta ako bi glavni štab
7 izričito rekao Remiju, da neko lice ne oslobodi. Da li bi
8 komandant Remi mogao da donese odluku da se primenjuje
9 amnestija i da oslobodi to lice, bez obzira na to šta je rekao
10 glavni štab. Da li bi on imao tu slobodu?

11 O. Pa, ja ne bih to tumačio ni u ovom slučaju, ali iz moje
12 tačke gledišta, mogu da kažem da se on jeste konsultovao sa
13 komandom zone i da je donosio odluke koje su bile u okviru
14 njegovih ovlašćenja, a to je radio u skladu sa ocenom
15 situacije i uslova i mislim da je donosio adekvantne odluke,
16 ali ne mogu da sudim o tome.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vam je poznato, da li je
18 bilo nekad nekog slučaja, odn. da li se nekada dogodilo da je
19 komandant Remi oslobodio neko lice, ili mu oprostio krivicu, a
20 da je pri tome postupao direktno protivno volji glavnog štaba?

21 O. Nije mi poznato da je bilo takvih slučajeva.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

23 G. Ibishi, takođe ste prošle nedelje, kao što piše na
24 strani transkripta 21169, rekli da je komandant Remi imao
25 krajnji autoritet, odn. najviši autoritet na osnovu koga je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 60

1 mogao da oslobodi zatvorenike ili da proglasi amnestiju, na
2 osnovu predloga koje bi dobio iz komande. Sećate li se da ste
3 to rekli prošlog četvrtka?

4 O. Da, to je tačno.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na koju komandu ste pri tome
6 mislili kada ste to rekli?

7 O. Na komandu operativne zone Lap, odn. područja Prištine,
8 jer bi ponekad dolazilo do zbrke zbog geografskog područja.
9 Operativna zona Lap je obuhvatala Prištinu, Podujevo i Kosovo
10 Polje, kao svoje zone odgovornosti, uključujući i glavni grad,
11 odn. Prištinu.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kako bi sve bilo sasvim jasno, ne
13 govorite o komandi glavnog štaba, je li tako?

14 O. Ne govorim.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Sada je to jasno.

16 Da pređemo na sledeću temu. Sudeći po stavovima 63 i 64
17 iz beleške sa pripremnog razgovora 2, vi ste tužilaštvu rekli
18 sledeće tokom tog pripremnog razgovora. Nemamo albansku
19 verziju tog teksta, ali ću vam ja pročitati naglas šta ste vi,
20 kako se ovde beleži izjavili.

21 Tačka 63:

22 "On", a tu se misli na vas, g. Ibishi, "je upućen da
23 pogleda svoj iskaz od 22. maja 2003. godine, strana 9, odn.
24 referentni broj SPOE00088349 na engleskom, u vezi sa pitanjem
25 šumara i informacija koje su šumari dostavljali srpskim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 61

1 paravojnim jedinicama. Od njega je traženo da se izjasni o
2 tome na osnovu čega ima saznanja o ovom pitanju. Svedok je
3 rekao da je to zbog toga što su šumari poznavali odlično
4 teren, pogotovu zato što je OVK dejstvovala na teritoriji koja
5 je bila šumovita, pa su šumari imali podrobna saznanja o tim
6 područjima. I lovci su imali ista saznanja, ali u to vreme su
7 lovačke aktivnosti bile ograničene. Svedok je istakao da su
8 šumari takođe mogli da vode srpske snage, odn. da ih navode u
9 napadima na položaje OVK, a šumari koji su u to vreme i dalje
10 radili, morali su da prenose informacije Srbima u sklopu
11 svojih dužnosti. Pošto su šumari radili za spske državne
12 organe, ne samo da su im srpska obaveštajna služba i policija
13 davali instrukcije, već su takođe na šumare vršili pritisak, da
14 im podnose izveštaje. Svedok zna da su neki šumari bili
15 prisiljeni da prosleđuju informacije."

16 A onda, u stavu 64 piše:

17 "Kada mu je postavljeno pitanje, da li je seča šume
18 smatrana sumnjivom aktivnošću, svedok je rekao da to po sebi
19 nije bilo problematično, međutim, šumari su omogućavali
20 nezakonitu seču drveća, kako bi za uzvrat dobili informacije."

21 G. Ibishi, da li je ovo tačno i da li i dalje stojite pri
22 tom svom iskazu?

23 O. Da. Da nešto razjasnim. Tužilac zna zbog čega sam pomenuo
24 neke od šumara. Ja ne kažem da ovo što ovde piše važi za sve
25 šumare, ali važi za neke od njih, i i dalje stojim pri tim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 62

1 rečima.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

3 Da li je bilo opšte poznato u redovima OVK ili da li je
4 bilo, da li je postojalo uverenje među vojnicima OVK iz vaše
5 brigade, da su neki ši -- šumari, prenosili informacije
6 srpskim nadležnim organima, a i da su takođe neki ljudi koji
7 su se upuštali u srp -- u seču drveća, prenosili za uzvrat
8 informacije šumarima?

9 O. Mi smo većinu bezbednosnih informacija dobijali od
10 građana, odn. od civilne zaštite, i jedan od naših zadataka
11 bio je da se podigne stepen budnosti, kako bi ljudi bili
12 upućeni u to, da se odvijaju slične radnje.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Vi ste dakle lično o tome
14 obavestili vojnike iz svoje brigade. Da li ste tako postupili?

15 O. Da. Tokom predavanja koja su držana, uz obuku koja je u
16 našoj zoni bila najvažnija, dakle pored te obuke takođe su
17 držana predavanja o četiri Ževenske [sic] -- konvencije i
18 dodatni protokoli, pa dakle, o međunarodnom pravu. I jedna od
19 stvari koja je valjalo objasniti vojnicima, bilo je zbog čega
20 treba da vode poslednju brigu o bezbednosti, ne samo o
21 bezbednosti OVK kao takve, već takođe i o bezbednosti civila.
22 I skrenuli smo pažnju na to kakav rizik po bezbednost
23 predstavlja saradnja sa predstavnicima okupatorske vlasti iz
24 Srbije.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 63

1 G. Ibishi, sada ću poći -- preći na poslednju temu koje
2 bih želeo da se dotaknem. Oslanjam se na stav 76 iz beleške sa
3 pripremnog razgovora 2. Vi ste tu po svemu sudeći rekli
4 tužilaštvu, da se 1998. i 1999. godine OVK služila satelitskim
5 telefonima, uređajima *Motorola*, a ponekad takođe i mobilnim
6 telefonima. Da li je to tačno? Da li ste to rekli tužilaštvu?
7 O. Da. Jesam.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kada ste vi prvi put videli
9 satelitski telefon u rukama OVK. Da li je to bilo već 1998.
10 godine ili kasnije?

11 O. 1998. godine, ne mogu da preciziram kada je to tačno
12 bilo, ali negde pred kraj 1998. godine.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, gde ste vi videli satelitski
14 telefon? U čijim rukama?

15 O. Pošto je broj tih uređaja bio mali, oni su za nas bili
16 novi, odn. predstavljali su novinu. Mi smo u svom posedu imali
17 jedan ili dva takva uređaja u početku, a posle smo dobili još
18 nekoliko uređaja. Ti uređaji su stigli u komandu zone, a zatim
19 u komandni operativni centar, zamenik komandanta zadužen za
20 operativna pitanja Kadri Kastrati i ja lično smo se služili
21 tim uređajima, kako bismo ostvarivali komunikaciju. Time su se
22 služili povrh opreme za radio vezu, koja je međutim bila
23 ograničenog dometa, jer je funkcionisala jedino u sistemu
24 simplex, a ne u sistemu duplex, koji iziskuje korišćenje
25 repetitora.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 64

1 Uglavnom smo se služili radio vezom, kako bismo
2 ostvarivali komunikaciju sa jedinicama koje su se nalazili u
3 blizini komandnog centra u operativnoj zoni Lap. A taj
4 komandni centar se nalazio neposredno preko puta.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste se takođe služili i
6 mobilnim telefona [sic]?

7 O. Mobilnim telefonima smo se služili izuzetno retko, zbog
8 toga što smo pretpostavljali da je njih lako presretnuti, i da
9 na taj način može da se utvrdi lokacija na kojoj se nalazimo.
10 Instrukcije koje smo dobili u vezi sa korišćenje mobilnih
11 telefona, bile su da ih koristimo isključivo podalje od
12 komandnog centra, jer smo znali da se takve komunikacije mogu
13 presreti [sic] i da se tokom presretanja može utvrditi i
14 lokacija korisnika. Time bismo dakle sami sebe izlagali
15 opasnosti, a i komanda zone je na taj način mogla da bude
16 uzeta na metu.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Poslednje pitanje, g. Ibishi, da
18 li ste se vi tokom rata služili i kuririma. Jeste li imali
19 kurire?

20 O. Da. Ali smo se njima služili u ograničenom obimu i samo
21 smo se služili kuririma [sic] -- kuririma za komunikaciju sa
22 jedinicama gde drugi sistemi veze o kojima smo maločas
23 govorili, nisu bili korisni. Vrlo retko su se koristili
24 kuriri, između ostalog i zbog toga što bi oni morali da
25 prelaze preko zona koje nisu bile pod našom kontrolom, pa je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 65

1 lako moglo da se desi da upadnu u zasedu neprijateljskih
2 snaga.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala, g. Ibishi. Nemam više
4 pitanja za vas.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sudija Mettraux,
6 izvolite, imate reč.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala, sudijo Smith.

8 Dobar dan, svedoče. Želeo bih da se nadovežem na nekoliko
9 tema o kojima je već bilo govora sa stranama u postupku. Jedna
10 od tih tema tiče se -- obuci, koju -- za koju kažete da je
11 bila obezbeđivana pripadnicima OVK, u vašoj zoni odgovornosti.
12 Koliko shvatam, ta obuka je obuhvatala i predavanja o četiri
13 Ženevske konvencije i dodatnim protokolima. Da li je to tačno?
14 O. Da, tako je.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Može li se na osnovu toga
16 zaključiti, da koliko ste svi shvatali i koliko je shvatala
17 komanda zone, OVK i pripadnici OVK, jesu bili dužni da se
18 pridružavaju [sic] tih konvencija. Da li bi bilo tačno izvesti
19 takav zaključak?

20 O. Da. No, dozvolite da objasnim nešto detaljnije. Posebno
21 kada je u pitanju drugi dodatni protokol uz Ženevske
22 konvencije, član 87. Tu se pominje obaveza da se svi vojnici
23 obaveste o zakonima ratovanja [kao što je prevedeno].

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Proverićemo brojeve. Skrećem
25 vam pažnju na to gospodine, da u dodatnom protokolu 2 ne

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 66

1 postoji član 87, no ostavimo to po strani.

2 Možete li da nam kažete šta ste vi rekli vojnicima OVK, u
3 svojoj zoni o ženevskim konvencijama i dodatnim protokolima?

4 O. Da. Vi možete to da rasčistite. No, stoji činjenica da ja
5 imam vojno i policijsko znanje i obrazovanje, i imam znanje s
6 tim u vezi. Takođe, imami *master* iz prava. Ja sam proučavao
7 ova pitanja. I jedan od mojih prioriteta, a i od prioriteta
8 komande zone, bio je da sve jedinice budu svesne da moraju da
9 poštuju obaveze koje proističu iz ženevskih konvencija iz
10 1949. godine, i dodatnih protokola iz 1977. To se odnosi i na
11 zaraćene strane, a takođe je važan i humanitarni ugao
12 gledanja.

13 Kao što vam je poznato, sukob na Kosovu je bio domaći
14 sukob i istovremeno i međunarodni sukob. Imajući u vidu tu
15 dimenziju, neophodno je da se ima u vidu u civilno osoblje. I
16 zbog toga je bilo važno da svi budu svesni da moraju da se
17 pridržavaju ovih zakona i sve jedinice je trebalo upoznati sa
18 sadržinom ženevskih konvencija, kako mi ne bismo upali u zamku
19 zbog toga što ne znamo ništa o svemu tome.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Razumem. Poslednje nedelje ste
21 pominjali članove 75 i 86 i 85. Neću vas [kao što je
22 prevedeno] tražiti da to tačno navedete odredbe na koje ste --
23 se pozivate, ali koliko sam ja shvatio, vi ste govorili o
24 četvrtoj ženevskoj konvenciji. Da li sam ja to pravilno
25 shvatio da ste u sklopu obuke objašnjavali vojnicima OVK kako

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 67

1 treba da postupaju prema civilnom stanovništvu?

2 O. Da. Ja sam u svom posedu imao stručnu literaturu i ja sam
3 na osnovu toga izvadio i sažeo najvažnija pitanja koja
4 proističu iz ženevskih konvencija, kao i iz dodatnih protokola
5 iz 1997. godine. Mislim pre svega na članove 75 i 87.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, da li ste vi u sastavu obuke
7 pripadnika OVK, objasnili vojnicima šta se očekuje kada je u
8 pitanju postovanje [sic] -- po -- postupanje prema
9 zatvorenima, shodno ženevskim konvencijama? Da li ste im
10 objasnili da prema Ženevskim konvencijama prema zatvorenima
11 treba da se postupa humano, i da je zabranjeno zlostavljanje,
12 i da su zabranjena nečovečna dela. Da li ste im vi o tome
13 govorili?

14 O. Da, kako da ne. Mislim da sam o tome već svedočio.
15 Nažalost, kada sam predložio da o tome govorim pred sudom, u
16 predmetu sa četvoricom saoptuženih u Prištini, to nije bilo
17 prihvaćeno. Takođe je bilo govora i o zaštiti izbeglica.
18 Postoji i -- postoji i fotografija na kojima sam snimljen kako
19 štitim izbeglice u prvom redu. Postoji i čitav niz drugih
20 dokaza s tim u vezi.

21 Sve se opširno objašnjava u knjizi Skendera Zhitia u vezi
22 sa operativnom zonom Lap. Mislim da je i to dokaz koji će biti
23 uzet u obzir. Tako da, da odgovorim na vaše pitanje,
24 predavanja su održavana upravo zato da bi vojnici bili svesni
25 da moraju da se pridržavaju ljudskih prava i svih odredbi koje

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 68

1 se odnose na zaštitu ljudi u skladu sa Ženevskim konvencijama
2 i dodatnim protokolima.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Moje sledeće pitanje glasi,
4 kakve ste vi korake ili procedure uspostavili, kako biste se
5 postarali za to da će pripadnici vaše organizacije doista i
6 poštovati Ženevske konvencije?

7 O. Osim toga što smo držali predavanja, takođe smo
8 sprovodili analizu vojne discipline i u slučajevima kada bi
9 došlo do prekršaja vojne discipline, vojnici su u punoj meri
10 bili pozivani na odgovornost. I to važi i za sva kršenja
11 Ženevskih konvencija i dopunskih protokola. Postupali smo u
12 skladu sa saznanjima koje smo kao komandanti u to vreme imali.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dozvoliću vam za koji trenutak
14 da mi navedete primer kojim ćete to ilustrovati, ali da za sad
15 budem malo konkretniji. Vi kažete da ste rekli licima kojima
16 ste bili instruktor, da moraju da postupaju prema
17 zatvorenicima na human način, da ne smeju da ih zlostavljaju,
18 ali kakve ste mere vi preduzeli, koliko je vama znao [sic] --
19 poznato, da se postarate za to da će oni i postupati u skladu
20 sa tim?

21 O. Pa, koraci su bili sledeći: prvo je trebalo da i
22 komandanti i vojnici postanu upoznati sa svim tim, jer su
23 mogli da se obreju [sic] u situaciji te vrste u bilo kom
24 trenutku na nivou jedinice, ali takođe smo odgovornost za to
25 prepisali i brigadi, tako da na svakom nivou postoji saradnja

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 69

1 sa civilnom zaštitom i predstavnicima obaveštajne jedinice i
2 vojnom policijom i ta tela su se saradjući međusobno, brinula
3 za to da ne dođe ni do kakvih kršenja.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da se još jednom usredsredim
5 baš na zatvorenike. Čija je odgovornost bila na kraju-krajeva,
6 da se poslužim jednim izrazom koji ste vi upotrebili prošle
7 nedelje, čija je dakle krajnja odgovornost bila, da se postara
8 za to, da se prema ljudima koje je OVK zadržala, postupa u
9 skladu sa Ženevskim konvencijama. Kako ste vi shvatali, ko je
10 za to bio odgovoran na nivou zone?

11 O. Pa, odgovornost je počivala na ljudima koji je trebalo da
12 poštuju te odredbe od nivoa komandanta brigade pa naniže, do
13 nivoa vojne policije u zoni, pošto je tamo postojao
14 zatvorenički objekat.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, šta je sa komandantom zone,
16 da li je on odgovoran za ljude koji -- da li je on odgovoran
17 za ljude u smislu toga šta se događa zatvorenima?

18 O. Da, da. Kako da ne. Od nivoa komandanta zone, pa sve do
19 prostog vojnika koji ima određeni stepen odgovornosti, svi su
20 odgovorni. Mi smo pokušali da to prenesemo sa osnovnog nivoa,
21 pa sve do najvišeg nivoa, da obavestimo ljude o stepenima
22 odgovornosti koju treba da snose svi, od prostog vojnika do
23 komandanta zone.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možda ste vi to već kazali, ali
25 još jednom ću vam postaviti pitanje, da bih bio siguran da sam

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 70

1 pravilno shvatio vaše reči. Čija je odgovornost bila da se
2 postara za to, da se u zatvoreničkim objektima poštuju
3 Ženevske konvencije. Koje je lice ili koji organ za to bio
4 odgovoran, koliko ste vi shvatali situaciju?

5 O. Vojna policija je radila u tim zatvoreničkim objektima,
6 oni su već bili prošli obuku, a imali su i ranije iskustvo
7 policijske prirode. Dakle, oni su bili odgovorni za to da se
8 staraju i za objekat i za ljude. Trebalo je takođe i da se
9 pobrinu za hranu i za zdravstvenu negu.

10 Takođe je bilo jasno da moraju da postoje posede [sic] --
11 članova porodice zatvorenicima. Pomenio sam da sam već u dva
12 navrata i sam obišao takve centre.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da, to jeste pomenuli.

14 A pošto već govorite o disciplini, želim da se na kratko
15 zadržimo na toj temi.

16 Molim da sekretarijat prikaže dokument sa oznakom U000-
17 9710 do U000-9792-ET, a u verziji na albanskom potreban nam je
18 isti broj dokumenta. Stranica za koju molim da se predoči
19 jeste 9777. Molim sledeću stranicu u verziji na engleskom.
20 Hvala to je prava strana.

21 Gospodine, da li se sećate da vam je ovaj dokument
22 pokazan tokom pripremnog razgovora sa tužilaštvom?

23 O. Da, sećam se.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Radi zapisnika, napominjem da
25 je u pitanju beleška sa pripremnog razgovora 2, stav 33.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 71

1 Molim da sada na kratko pogledamo sledeću stranicu u
2 verziji na albanskom. Molim da se prikaže tekst koji stoji u
3 dnu stranice.

4 Prvo što bih želeo da potvrdimo jeste da vi prepoznajete
5 potpis u dnu ovog dokumenta.

6 O. Da, prepoznajem.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li da nam kažete čiji ne
8 to potpis?

9 O. To je potpis komandanta Daje, zamenika komandanta podzone
10 Lap, operativne zone Lap. U pitanju je zamenik komandanta
11 Kastrati, a ovo je potpisano u zabrdū.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Govorite o Kadriju Kastratiju?

13 O. Da. Kadriju Kastratiju.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala. Molim da se sada vratimo
15 na prvu stranicu u verziji na albanskom.

16 Pogledajte šta stoji u prvom pasusu u verziji na
17 engleskom tu piše sledeće:

18 "Na osnovu privremenih pravila službe UÇK, a po odobrenju
19 komandanta operativne zone Lap, odn. komandanta brigade,
20 preduzimaju se disciplinske mere, nad sledećim vojnicma zbog
21 nepoštovanja naređenja. Tj. zbog toga što su bili nemarni u
22 vršenju vojnih dužnosti i obaveza."

23 Vidite li to?

24 O. Vidim

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Prvo pitanje pre nego što uđemo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 72

1 u samu srž teksta, da li se sećate tog privremenog pravila
2 službe OVK koje se pominje u ovoj odluci?

3 O. Ne mogu baš sasvim toga da se setnim [sic]. Možemo li da
4 pogledamo ceo tekst u rukopisu na albanskom, jer se ovde
5 pominje druga brigada. Problem je u tome što ne vidim datume,
6 pa ne znam na koje.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim da pokažemo sledeću
8 stranicu na albanskom, jer se tu vidi datum.

9 Gospodine, vidite li sada datum?

10 O. Da. U pitanju je 9. septembar, a u pitanju su
11 disciplinske mere koje su izrečene tadašnjoj drugoj brigadi,
12 odn. kasnije 152. brigadi Shaban Shala. Mere su određene za
13 trojicu ljudi na nivou zone. Što se tiče vašeg pitanja --

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Preći ćemo na sadržinu
15 dokumenta za koji trenutak. Pre svega, mislim da je ovde datum
16 koji piše u stvari 1. novembar 1998. Da li se slažete?

17 O. Da.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da se sada molim vratimo na
19 prvu stranicu u verziji na albanskom.

20 U leto 1998. godine, u julu mesecu 1998. godine, glavni
21 štab OVK usvojio tzv. privremeno pravilo službe OVK. Da li se
22 sećate tog pravila službe?

23 O. Sećam se nekih pravila, ali nekih se ne sećam. Imam
24 poteškoća sa ovim dokumentom. Da li je to pravilnik koji je
25 izdao glavni štab, ili je to privremeno pravilo koje smo mi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 73

1 izdali u odsustvu ovog prethodno pomenutog, jer to pravilo smo
2 usvojili na nivou podzone. Daja i ja smo se time pozabavili i
3 uveli smo privremeno pravilo koje se koristilo dok nam glavni
4 štab nije uputio valjane verzije, jer je dostavljanje tih
5 valjanih verzija bilo odloženo, uglavnom zbog činjenice zato
6 što je komandant zone vrlo retko išao u glavni štab.

7 Tako da mi je teško sada da razlikujem ovde da li je reč
8 o privremenom pravonu [sic] službe glavnog štaba, ili o
9 pravilu službe koje smo mi sastavili.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dobro. Možemo i tako da sročimo
11 pitanje. Kada ste dobili privremeno pravilo službe od glavnog
12 štaba, da li se sećate da je to stiglo do vas u leto 1998.
13 godine?

14 O. Jesmo dobili. Možda jesmo dobili neka, ali ne bih mogao
15 da kažem koja tačno, jer je prošlo dosta vremena od tada. Hoću
16 da kažem da ukoliko nismo imali pravilo službe koje se
17 odnosilo na neki [kao što je prevedeno] oblast -- neku oblast
18 rada, onda bismo se mi time bavili i napisali bismo privremeno
19 pravilo službe kojim smo se služili dok ne dobijemo pravila
20 službe od glavnog štaba.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Razumem. A, nakon što ste
22 dobili pravila službe od glavnog štaba, to su bila pravila
23 kojih ste se vi držali. Je li tako?

24 O. Ponavljam. Ako smo imali neka pravila službe, onda smo se
25 njima služili, odn. ako smo imali neko konkretno pravilo,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 74

1 njime smo se služili, a ako nismo, onda bismo mi u zoni
2 sastavili dato pravilo, koje je potpisao komandant, a koje bi
3 bilo u skladu sa vojnim standardima i odredbama međunarodnog
4 prava. I to pravilo službe se koristilo sve dok ne dobijemo
5 pravila službe od glavnog štaba.

6 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To je sada jasno. Hvala.

7 Pogledajmo sada prvo lice protiv kog su pokrenute
8 disciplinske mere. To je Agron Haroli [kao što je prevedeno].
9 O. Havolli.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Havolli. Molim da pogledate
11 zašto je preduzeta disciplinska mera, pa ću vam onda postaviti
12 pitanje. Molim da u sebi pročitate ovaj pasus.

13 O. Vidim o čemu se radi.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se slažete, da je
15 preduzeta disciplinska mera protiv Havollija, zato što je
16 zloupotrebio svoj položaj i oglušio se o naređenje komandanta,
17 odn. napustio je svoj položaj suprotno izdatom naređenju. Da
18 li se slažete sa time?

19 O. Da. Postoje dva razloga. Pod jedan, napustio je područje
20 koje je bilo u zoni odgovornosti brigade i sa sobom poveo
21 nekoliko naoružanih vojnika, i onda je otišao u selo koje je
22 bilo u drugom delu naše zone odgovornosti, ali nije bilo u
23 zoni odgovornosti ove brigade.

24 A pod dva, drugi razlog je zato što je zaplenio vozilo
25 suprotno naređenjima i radi se o *Ladi*, vozilu la -- marke

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 75

1 *Lada.*

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se može zaključiti na
3 osnovu ovog dokumenta, ali i iz nekih drugih okolnosti, ako
4 bih tako mogao reći, da se moglo očekivati u vašoj brigadi da
5 se potčinjeni drže izdatih naređenja, da ih poštuju i da
6 ukoliko se ne poštuju ta naređenja, da će onda uslediti
7 disciplinske mere. Da li je ta moja tvrdnja tačna.

8 O. Jeste. Za kršenje pravila službe, vojnici OVK su snosili
9 posledice. Mogu da navedem primer. Kada sam ja preduzeo stroge
10 mere protiv jednog vojnika koji je počinio takvo delo da je to
11 predstavljalo opasnost kad se poslužio jednim oružjem. I onda
12 je odmah preduzeta disciplinska mera, koja je imala za cilj da
13 se upozori da se takvi slučajevi nikada više ne dešavaju.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da. To smo videli prošle
15 nedelje. To je u P1763. Hvala vam.

16 Da li možemo da zaključimo na osnovu ovoga što ovde piše,
17 a i kao što ste vi sami rekli, da se moglo očekivati barem u
18 vašoj brigadi da pripadnik OVK ne može tek tako da napusti
19 svoj položaj kako mu se hoće i da ukoliko to učini, da će
20 trpeti disciplinske mere zbog toga, je li tako?

21 O. Jeste.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Sada bih hteo da se pozovem na
23 par stvari o kojima ste govorili sa tužilaštvom tokom
24 informativnog razgovora.

25 G. DIXON: [Prevod] Časni [kao što je prevedeno] ukoliko

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 76

1 pređete na drugi dokument, hteo bih da kažem da se pominju
2 privremena pravila službe glavnog štaba iz 1998. Da li znate
3 koja je referenca za ta pravila, kako bismo mogli da povežemo
4 sve što je rečeno.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako se ne varam, to je P163.
6 Možete to da pogledate i da o tome kasnije govorite sa
7 svedokom.

8 G. DIXON: [Prevod] Da. Zato sam i pitao za slučaj da
9 imamo dodatnih pitanja. Hvala.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Svedoče, kao što sam rekao,
11 želeo bih da se nadovežem na nešto što ste rekli tužilaštvu.

12 Najpre, kad je reč o strukturi zone, vi ste tokom
13 informativnog razgovora sa tužilaštvom u prvom delu strana 14,
14 to je sada dokaz P1755.1, rekli da je zona ustrojena shodno
15 naređenjima glavnog štaba. Drugim rečima, naređenjima koje je
16 izdao glavni štab, a koja su potom sprovedena na nivou zone.
17 Da li sam vas dobro razumeo, gospodine?

18 O. Koliko je meni poznato, glavni štab je odredio strukturu,
19 kako će biti ustrojeno, ali to je menjano shodno našim
20 potrebama i specifičnostima. Već sam to pomenuo u kontekstu
21 BIA-e, sanitetskog bataljona, civilne zaštite koja je bila
22 vrlo specifična za našu zonu. To dakle nije bilo naređenje *per*
23 *se*, već više model kako da se ustroji, kako da izgleda
24 organizaciona šema. Dakle, to je bio dokument kojim je trebalo
25 da se služimo za uzor. I postoje dokazi o tome iz 2003, kada

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 77

1 je o tome bilo reči pred okružnim sudom u Prištini.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Govorićemo o sprovođenju tog
3 naređenja kasnije.

4 Dakle, kad je reč o tom modelu kojim ste se služili, da
5 li su u sklopu njega bile predviđene i -- predviđeni i zat --
6 zatvorenički objekti?

7 To je u četvrtom delu, strana 9 i 10.

8 O. To nam je nametnuto, zbog uslova koji su vladali u to
9 vreme.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mene interesuje da li je to
11 bilo predviđeno modelom kako ste vi rekli, koji vam je
12 dostavio glavni štab? Da li ste vi to sproveli na osnovu tog
13 modela?

14 O. Mislím da dá. Ne znam kako je do toga došlo, ali
15 pretpostavljam da je to bilo shodno modelu kako da se
16 ustrojimo, i mi smo to prilagodili našim potrebama, uz te
17 dodatke koje sam maločas pomenuo.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, kad je reč o tom
19 prilagođavanju ili sprovođenju modela, na kome je bila
20 odgovornost da se to sprovede, na komandantu zone ili na
21 nekome drugom?

22 O. To je bila dužnost komandanta zone u komandi zone.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, kada govorimo o
24 zatvoreničkom objektu u Lapaštici, da li se otprilike sećate
25 kada je on uspostavljen?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 78

1 O. Ne sećam se tačno. Može biti da je to bilo u novembru
2 1998. ali nisam siguran.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dobro. Ne bih želeo da
4 insistiram da vi kažete nešto što ne želite da kažete, ali je
5 tokom razgovora koji ste vodili sa tužilaštvom, u 4. Delu
6 strani 9, spominjan kraj oktobra 1998, odn. početak novembra
7 1998. Da li to odgovara vašem sećanju?

8 O. Da. Manje-više. Kao što sam rekao, ne bih mogao da se
9 pozovem na konkretan datum. Da sam znao kad je to tačno bilo,
10 rekao bih. Rekao bih da je bilo u oktobru ili novembru. 25, 26
11 godina je proteklo od tada. Jedva da se sećam šta se juče
12 desilo, tako da ne bih mogao da s preciznošću kažem kada je to
13 bilo, ali to je bilo u tom vremenskom razdoblju, krajem
14 oktobra, početkom novembra kao što je tužilac naveo.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Samo da razjasnimo, ne krivim
16 vas zbog lošeg pamćenja, ja imam jako loše pamćenje. Na
17 primer, tako da i te kako imam razumevanja za poteškoće s
18 kojima ste suočeni.

19 Hteo bih da se vratim na pitanje toga, ko je imao
20 ovlašćenje da pušta zatvorenike koji su bili zatvoreni u zoni,
21 vi ste o tome razgovarali sa tužilaštvom, kao i sa mojim
22 kolegom, sudijom Bartheom. Da li se sećate tih pitanja?

23 O. Da.

24 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Rekli ste da je prevashodna
25 dužnost za to počivala u zoni, na komandantu zone. Je li tako?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 79

1 Da li sam to dobro shvatio? On je prevasnodno bio odgovoran.

2 O. Tako nekako je bilo, ali rečeno je da je vrhovna
3 odgovornost bila, zato što je to rađeno na temelju određenih
4 zahteva, ali na kraju krajeva, na komandantu zone je poz --
5 počivala ta odgovornost odn. na glavnom komandantu operativne
6 zone Lap

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Videćemo šta to znači "na
8 posletku", ali bih želeo da vam pokažem nekoliko dokumenata o
9 puštanju na slobodu koji su pripisani komandantu zone, g.
10 Rustemu Mustafi.

11 Pokazaću vam ih nekoliko, pa bih vam onda pokazao
12 nekoliko pitanja, a pogledajte ako vam treba više vremena,
13 recite mi.

14 Najpre, molim da pogledamo dokaz P885.

15 O. Mogu li da dobijem verziju na albanskom?

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Slažem se, ali nisam siguran da
17 imamo verziju na albanskom. Proveriću tokom pauze, no
18 pročitacu vam šta piše svedok.

19 O. Nema problema, razumem, ali ako postoji --

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ovde se govori o pomilovanju.
21 Datum je 17. januar 1999. Dokument potiče iz operativne zone
22 Lap.

23 Molim da se prikaže šta je pri dnu ovog dokumenta.

24 Potpisao ga je komandant operativne zone Lap i odnosi se
25 na četiri lica koja su bila zatočena od strane OVK. To su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 80

1 Idriz Shabani, Fatmir Mustafa, Gani Rakovica i Bedri Ademi.

2 Molim da se sada opet prikaže šta je pri vrhu strane.

3 Pročitaću vam prvi pasus gospodine, pa ću vam onda postaviti
4 pitanja s tim u vezi. Ova odluka o pomilovanju je pripisana
5 komandantu Remiju. I tu piše:

6 "Na osnovu političkih deklaracija glavnog štaba OVK,
7 internih pravila službe OVK, i na osnovu propisa civilne
8 uprave, komandant operativne zone Lap OVK, objavljuje i donosi
9 pomilovanje."

10 Da li ste me razumeli?

11 O. Da.

12 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Možda će vam biti od pomoći, časni
13 sude, da se verzija na albanskom nalazi u dokazu P150.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala. Molim da se i to
15 prikaže. Verzija na albanskom.

16 Hvala. I zahvaljujem sekretarijatu.

17 Molim da se u verziji na albanskom prikaže šta je pri dnu
18 dokumenta.

19 Gospodine, da li prepoznajete potpis na ovom dokumentu?

20 O. Da.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Čiji je to potpis?

22 O. Komandanta zone, Remija.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim da se u verziji na
24 albanskom prikaže šta je pri vrhu dokumenta.

25 Molim da pročitate prvi pasus u tom dokumentu i da ga

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 81

1 imate na umu.

2 O. Da.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim da sada pogledamo dokaz
4 P225.

5 Pogledajte ovaj dokument. Pokazaću vam i ostatak. Čini se
6 da je ovo amnestija, pomilovanje lica koja su bila zatvorena u
7 operativnoj zoni Lap, datum je 31. decembar 1998.

8 Molim da se u obe verzije šta je pri dnu.

9 Vidite da je autor dokumenta komandant zone. Da li
10 prepoznajete potpis na ovom dokumentu, gospodine?

11 O. Da.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] To je Remijev potpis, je li
13 tako?

14 O. Mislim da jeste.

15 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Vratimo se sada na početak
16 dokumenta.

17 U ovoj odluci se kaže da je pomilovanje ova četiri lica
18 doneto na osnovu pravila službe OVK, saopštenja glavnog štaba,
19 pravila i propisa civilne uprave, kao i odluke broj 1
20 komandanta zone. Da li to vidite?

21 O. Da, vidim.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Pogledajmo sledeću stranu u obe
23 verzije.

24 Kao što vidite, ovo je povezano sa prethodnim dokumentom
25 o pomilovanju. Ovo je zapravo sprovođenje odluke donete u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 82

1 prethodnom dokumentu. Datum je takođe 31.12.1998. i ovo je
2 odluka o puštanju na slobodu Muje Zejnullahua. Da li vidite?
3 O. Da.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim da se prikaže šta je pri
5 dnu strane. Vidite da je ovo odluka koja se pripisuje
6 komandantu zone. Je li tako?

7 O. Ne. Nije to njegov potpis koji se vidi na dokumentu.
8 Mogao bih da uporedim ovaj potpis sa remijevim potpisom. Nisam
9 siguran da je to njegov potpis.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ali, slažete se da piše da je
11 komandant autor ovog dokumenta. I ako pogledate vrh strane,
12 piše da se -- da je to komandant zone. Da li se slažete?

13 O. Verovatno da. Jeste, međutim, ne prepoznajem potpis,
14 odnosno ne mogu da potvrdim da je to njegov potpis. Ponekad je
15 neko potpisivao u nečije ime, onda bi pisalo za i potom bi
16 pored stajao potpis lica koje je potpisalo, a ne lice koje
17 jeim [sic] -- bilo -- koje je imalo ovlašćenje.

18 Ja ne prepoznajem potpis u ovom dokumentu.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Nema problema.

20 Pogledajte šta piše u pasusu u engleskom. Stoji:

21 "Na osnovu internih pravila službe OVK, saopštenja
22 glavnog štaba, pravila i propisa civilne uprave, kao i na
23 osnovu odluke broj 1, komandanta operativne zone Lap."

24 Da li to vidite?

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 83

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I pokazaću vam još jedan
2 dokument. To je SITF00242574. Hvala.

3 Ovde nemamo potpis gospodine, ali piše da potiče iz
4 operativne zone Lap, Oslobodilačke vojske Kosova. Imamo broj,
5 ali nema datuma i odnosi se na više lica. Pogledaćemo za koji
6 trenutak neka od tih lica.

7 U prvom pasusu ovog dokumenta piše da je ovo pomilovanje
8 doneto za lica koja je zatvorila OVK:

9 "Na osnovu političkih memoranduma glavnog štaba, internih
10 pravila službe OVK, propisa civilne uprave" i na osnovu odluke
11 komandanta operativne zone Lap i on izriče pomilovanje za
12 sledeća lica.

13 Molim da se sada pomeri dokument, kako bi svedok mogao da
14 vidi sva imena koja se navode. Da li vam je poznat bilo koji
15 od ovih li -- poznato bilo koje od ovih lica u dokumentu? A
16 onda ću vam pokazati i drugu stranu.

17 O. U to vreme ih nisam poznavao, ali sećam se nekih od njih.
18 Poznata su mi imena.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Kojih lica se sećate?

20 O. Sećam se na primer Rakovice, ime mi je samo poznato. Ne
21 znam koje, ali mi je to ime poznato. Sećam ga se. Poznata su
22 mi neka prezimena Sekiraqa, potera. Na osnovu postupaka.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li ste nekoga lično
24 poznavali u to vreme?

25 O. Samo Envera.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 84

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, šta je sa licem pod brojem
2 7, Hetem Jashari? Da li ste ga poznavali u to vreme?

3 O. Ne. Ne sećam se.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li ste bili u kontaktu s
5 njim pre, tokom ili nakon rata?

6 O. Sa kime?

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hetema Jasharija?

8 O. Ne sećam ga se.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako bi se reklo da ste vi s
10 njim na primer išli u Hrvatsku, to bi bila netačna tvrdnja. Je
11 li tako?

12 O. Ja ne znam ko je on. Zašto bih s njim išao u Hrvatsku?
13 Šta time hoćete reći?

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako bi neko rekao da ste to
15 uradili, to onda ne bi bila istina. Da li se slažete?

16 G. DIXON: [Prevod] Potrebno je da mu se daju celokupne
17 okolnosti, da tužilaštvo postavlja pitanja -- ovakva pitanja
18 tokom dodatnog ispitivanja, ja bih svakako uložio prigovor.

19 No, sad ne mogu, ali mislim da bi iz razloga pravičnosti
20 prema svedoku, trebalo reći da ako neko kaže da tu neko laže,
21 onda svedok treba da zna.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Dixon, ja ne kažem da svedok
23 laže. Da vas obavestim, pozivam se na stranu 3376 i na sledeće
24 strane ovog postupka, siguran sam da neko od vaših pomoćnika
25 može da pronađe o čemu se tu radi i da postavi -- i da vidi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 85

1 šta je upitan bio [BRISANO].

2 G. DIXON: [Prevod] Nije važno da li ja o tome znam. Ja
3 znam o čemu se radi. Pitanje je da li svedok zna, tako da
4 svedoku se moraju dati okolnosti.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Dixon, ja odlučujem da li je
6 potrebno dati kontekst. Ako li [sic] -- vi smatrate da iz
7 razloga pravičnosti treba svedoku dati dodatne info --
8 informacije, kako bi imao kontekst pitanja, vi to učinite.

9 No, u ovom trenutku, ja ne tvrdim da je ovaj svedok
10 slagao, ili da laže i kada kaže da zna ili ne zna g. Hetema
11 Jasharija. Ja njemu samo iznosim šta je rečeno u ovoj sudnici
12 i ja prihvatom reči svedoka ako kaže da to prihvata ili ne.
13 Nadam se da je to jasno.

14 G. DIXON: [Prevod] Jasno je. A ja samo kažem da je svedok
15 trebalo da zna svelokupne [sic] okolnosti. To je sve -- što
16 kažem.

17 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Ja se slažem sa kolegom
18 Dixonom, jer -- jer ovde imamo reči jednog drugog svedoka,
19 koji verovatno nije govorio istinu, tako da treba da svedok
20 ima uvid u sve informacije, kao što kaže moj cenjeni kolega.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Gđo Alagendra -- Alagendra, ja
22 vam predlažem da pogledate šta piše u transkriptu pre nego što
23 iznosite bilo kakve tvrdnje. Ja ne kažem da je drugi svedok
24 nešto slagao u pogledu toga. Ja samo navodim šta je taj svedok
25 rekao.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 86

1 Ja proveravam sa ovim svedokom da li je u -- u tome ima
2 istine ili ne, tako da predlažem da pogledate dati transkript,
3 no svakako je sada vreme za pauzu [sic] -- pauzu.

4 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Da, časni sude. Ali, od ovog
5 svedoka pokušavate da dobijete odgovor u vezi sa nečim što je
6 neko drugi rekao, a što nije tačno.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala, gđo
8 Alagendra. Sada ćemo imati pauzu za ručak.

9 Svedoče, imaćemo pauzu od sat i po vremena. Nastavljamo u
10 14:30h. Nemojte ni sa kim izvan sudnice govoriti o svom
11 svedočenju.

12 Možete sada izaći iz sudnice.

13 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

14 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastavljamo u
16 14:30h.

17 --- Pauza za ručak u 13:01h

18 --- Nastavak sa radom u 14:30h

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Mišetiću,
20 tražili ste da nam se obratite pre nego što dođe svedok.

21 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]
22 Da. Ukratko.

23 Kad je reč o pitanjima koje je postavljano sudija
24 Mettraux pre pauze, hteo bih da razjasnim, zato što se čini da
25 ima neke dvosmislenosti u onome što je rečeno. Sudija je rekao

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 87

1 na strani transkripta 78, red 6, rekao je da se pitanja odnose
2 na nešto što je upitan svedok [BRISANO].

3 Ja sam pogledao transkript i kako bi sve bilo jasno, to
4 je nešto što je sam svedok pomenuo, ali njemu o tome nije bilo
5 postavljeno pitanje. Hteo sam da to bude razjašnjeno.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Razumem. Hvala vam
7 na tome.

8 Molim da se svedok uvede.

9 [Svedok nastavlja svedočenje]

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče,
11 pozdravljam vas ponovo. Hvala vam na vašem strpljenju. Svestan
12 sam da već dugo traje vaše ispitivanje. Hvala vam što ste s
13 nama.

14 Sada ćemo nastaviti sa pitanjima sudija Mettraux --
15 sudije Mettrauxa. Da li me čujete?

16 SVEDOK: [Prevod] Da. Vrlo dobro.

17 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da. Hvala svedoče, na vašem
18 strpljenju. Gotovo smo došli do kraja vašeg ispitivanja.

19 Hteo bih da se na trenutak vratimo na četiri odluke o
20 amnestiji o ko -- o kojima smo govorili pre pauze. Da li se
21 sećate tih odluka?

22 O. Da.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže
24 jedna od tih odluka, kako bismo videli o čemu se radi. Molim
25 da se prikaže P885 sa jedne strane. Mislím da imamo samo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 88

1 verziju na engleskom, a sa druge P150, što je isti dokument,
2 ali u verziji na albanskom.

3 Ja bih vam izneo dve tvrdnje, pa da vidim da li se
4 slažete ili ne sa njima, ili želite da ih prokomentarišete.

5 Najpre, da li se slažete, da ova i druge odluke o
6 pomilovanju koje sam vam pokazao, potvrđuju ili potkrepljuju
7 vašu tvrdnju da je komandant zone bio ovlašćen da pusti na
8 slobodu ljude koje je zatvorila OVK u njegovoj zoni. Da li se
9 slažete s time?

10 O. Da. Delimično, da. Da objasnim. Bilo je odluka o
11 pomilovanju koje su donete u nekim simboličnim trenucima,
12 recimo za novu godinu, ili 17. januara.

13 Dakle, to nije bilo u potpunosti u sklopu njegovih
14 ovlašćenja, ali predlozi su njemu dostavljeni, da ti ljudi
15 koji su bili zatočen -- zatvoreni određeno vreme, više ne budu
16 zatvoreni, zato što su već dovoljno vremena bili proveli u
17 zatvoreništvu. I komandant zone je onda postupao pod tim
18 predlozima.

19 To je slična situacija kada šef države amnestira nekoga.
20 Lica mogu biti amnestirana nako što odgovarajući delovi
21 društva iznesu predlog da oni budu amnestirani itd.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I vi ste rekli, da se pozovem
23 na vaše reči, da su te amnestije donošene, kako ste rekli, u
24 nekim simboličnim trenucima tokom godine. Da li vam je poznato
25 da je glavni štab koristio tu mogućnost da amnestira ljude u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 89

1 simboličnim trenucima?

2 O. To mi nije poznato.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Gledajući dokument koji je pred
4 vama, prvi pasus, da li se slažete da je komandant zone imao
5 ovlašćenje da pusti na slobodu zatvorenike koje je zatvorila
6 OVK, da to njegovo ovlašćenje potiče iz deklaracija glavnog
7 štaba, kao i drugih propisa koje je usvojio glavni štab. Da li
8 se slažete sa time?

9 O. To se u uvodu odluka navodi. To su dokumenti na koje se
10 poziva.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala. Sada bih vas pitao o
12 jednom konkretnom slučaju, kada je pušten jedan inspektor
13 srpske nacionalnosti po imenu Goran Zbilić. Da li se sećate da
14 vas je g. Mišetić o tome ispitivao?

15 O. Da.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da nešto razjasnimo. Da li ste
17 vi lično učestvovali u postupku puštanja na slobodu g.
18 Zbilića?

19 O. Jesam.

20 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li ste videli pismenu odluku
21 po kojoj je on, na osnovu koje je on pušten na slobodu?

22 O. Kada kažem da sam ja učestvovao u njegovom puštanju na
23 slobodu, hoću da kažem da sam učestvovao u pregovorima koji su
24 se okončali time da je on pušten na slobodu. Adem Demaci je
25 uputio takav zahtev i to je čovek koga sam poznavao.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 90

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da vas pitam onda sledeće: Da
2 li znate kome se Adem Demaci obratio, kako bi Goran Zbilić bio
3 pušten na slobodu? Konkretno, da li znate da se on obratio na
4 primer Glavnom štabu?

5 O. Ja nemam saznanja o tome. Ali znam da je razgovarao sa
6 komandantom zone i drugim članovima njegove komande,
7 uključujući i mene.

8 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li vam je poznato, da su
9 određeni članovi Glavnog štaba učestvovali u puštanju na
10 slobodu g. Zbilića? Da li vam je to poznato?

11 O. Nije.

12 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Sada bih vas pitao o dva lica.
13 Ako možete da nam pomognete, biću vam zahvalan. Ako ne možete,
14 u redu je. U januaru 1999, da li se sećate da je među vašim
15 saborcima u OVK bio čovek po imenu Behlul ili Behluli? Da li
16 se sećate da se neko tako zvao, bilo da mu je ime ili prezime?

17 O. Ne.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ne poznajete Ramadana Behlulija
19 ili Behlula Limaja?

20 O. Ne.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li ste u januaru 1999
22 poznavali saborca po imenu Burica [kao što je prevedeno],
23 Burati [kao što je prevedeno] [ispravka prevodioca]?

24 O. Ne čoveka koji se preziva Burati [kao što je prevedeno],
25 ali Murati, ali poznajem čoveka koji se tako zove, kome je to

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 91

1 ime, Murati.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Kako se zove taj čovek?

3 O. Murat Ajeti.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li poznajete Vallona
5 Muratija ili Schendera [kao što je prevedeno] Muratija,
6 Skendera Muratija? Da li njih poznajete?

7 O. Da. Vallona Muratija da. A, ne sećam se Skendera
8 Muratija.

9 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li znate na kom je položaju
10 bio Vallon Murati u januaru 1999, ako vam je to poznato?

11 O. Koliko znam, on je bio član Pokreta za oslobođenje
12 Kosova, pokret LKCK. I on je, ako se ne varam, bio na čelu
13 jedinice za pitanje morala. Koliko se sećam, tako je bilo.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Kada kažete da je bio u
15 jedinici, odnosno odseku za pitanje morala, da li mislite na
16 komandu zone Lab?

17 O. Da. On je bio na tom položaju izvesno vreme. Mislim da
18 nije bio sve vreme.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li znate, da li je u to
20 vreme imao neki nadimak?

21 O. Ne znam.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala vam gospodine na
23 strpljenju. To su bila sva pitanja koja sam imao.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, sudijo
25 Gaynor.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 92

1 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Hvala, sudija Smith.

2 Najpre svedoče, želeo bih da se bavimo izrazom

3 "obaveštajni i kontra-obaveštajni sektor." Molim sudskog

4 službenik da prikaže P1765, prva strana, u verziji na

5 engleskom i albanskom.

6 Da li sam u pravu kada kažem da je ovo obrazac kako je

7 ustrojena brigada i da je to iz Glavnog štaba u zo -- u

8 komandu zone Lab doneo komandant Remi?

9 O. Ne bih to mogao da potvrdim sa sigurnošću. Znam da je to

10 doneto u zonu. Ne znam da li je to doneo komandant Remi ili

11 neko drugi. No, ono što je bitno je da ova organizaciona šema

12 jeste postojala u zoni Lab.

13 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Pretpostavljam da je namera bila,

14 da je Glavni štab hteo zapravo da se komande zona pridržavaju

15 ovakve organizacione šeme?

16 O. Da, pretpostavljam da da.

17 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Molim sudskog službenika da uveća

18 šta vidimo u trećoj kućici sa leve strane, u verziji na

19 albanskom.

20 Molim da nam pročitate šta piše u toj trećoj kućici sa

21 leve strane.

22 O. Da. "Sektor obaveštajnog i kontra-obaveštajnog rada."

23 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] I to odgovara skraćenici ZKZ, je

24 li tako?

25 O. Sve zavisi kako su korišćene skraćenice. Ako bi ste ovo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 93

1 gledali na nivou zone i brigade, ono što je bilo vezano za
2 zonu, nije se zvalo Sektor za obaveštajni i kontra-obaveštajni
3 rad, već se zvao Sektor informisanja. Ja ne znam u kojoj meri
4 se ova skraćenica ZKZ odnosi na pitanje koje ste mi postavili.

5 Ja sam takve formulacije pronalazio u ovakvim
6 organizacionim šemama.

7 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Molim da pređemo na stranu broj
8 četiri, u verziji na albanskom i engleskom. Molim sudskog
9 službenika da uveća treću kućicu sa leve strane, u izvornoj
10 verziji.

11 Svedoče, čini se da je ovo organizaciona šema komande
12 zone, je li tako?

13 O. Da.

14 PREVODILAC: Ispravka prevodioca. Pitanje je bilo:

15 Svedoče, čini se da je ovo organizaciona šema komande zone i
16 jedinice koja je potčinjena komandi zone, je li tako?

17 O. Da.

18 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Možete li mi -- nam pročitati šta
19 piše u trećoj kućici sa leve strane, iznad reči "Latif Gashi?"

20 O. "Načelnik Sektora za obaveštajni i kontra-obaveštajni
21 rad." Budući da u ovoj kućici nisu mogli da upišu reči u
22 celini, te reči su skraćene, kako bi sve stalo u kućicu.

23 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li hoćete da kažete da tu
24 zapravo piše u celosti: Šef, načelnik Sektora za obaveštajni i
25 kontra-obaveštajni rad?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 94

1 O. Da.

2 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li možemo da kažemo da reči
3 "obaveštajni i kontra-obaveštajni" odgovaraju skraćenici ZKZ,
4 kako se vidi u ovoj kućici?

5 O. Može biti.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Držimo se ove organizacione šeme.
7 Da li je Latif Gashi vama direktno bio podređen kao načelniku
8 štaba ili je izveštavao direktno zamenika komandanta zone ili
9 pak komandanta zone? Nije sasvim jasno na osnovu ove
10 organizacione šeme.

11 O. Štaba [sic] -- štab je dejstvovao u sklopu komande zone,
12 što znači da je celokupni štab, a to znači komandant zone,
13 zamenik komandanta zone i načelnik štaba, su svi bili zajedno
14 u toj grupi koja je obuhvatala brigade i njihove potčinjene
15 sektore.

16 To je sve što imam da kažem u vezi sa ovim pitanjem.

17 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ko je referisao komandantu zone
18 ZKZ-u Latifu Gashiju?

19 O. Ko je njemu referisao ili kome je on referisao? Pitanje
20 mi nije jasno.

21 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Mi smo se bavili pitanjem kome je
22 on referisao. No moje pitanje je, ko je njemu Latifu Gashiju
23 referisao? Ko je njemu bio potčinjen?

24 O. On je imao zamenika Hyzri Alla, Hyzri Talla [kao što je
25 prevedeno] koga ne vidim ovde. On je ubijen 199 -- i -- u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 95

1 decembru 1998. godine. I bilo je ljudi koji su tu bili oko
2 brigade, koji su bili načelnici za obaveštajni i kontra-
3 obaveštajni rad. Oni su referisali brigadi i relevantnim
4 komandantima brigade. Ali, budući da je taj sektor bio pod
5 njim, oni su referisali i Latifu Gashiju takođe.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Molim da se usredsredite na ono
7 što mene interesuje.

8 Na nivou brigade, komandant ZKZ-a, a to je dakle 151.
9 brigada, bio je Sabit Rrahimi. Ako je on imao dve linije
10 referisanja, jedna ka komandantu brigade, a druga ka zoni i
11 komandantu ZKZ-a, možete li nam objasniti kome je on
12 izveštavao? O čemu je on referisao komandantu brigade, a o
13 čemu je referisao načelniku ZKZ-a na nivou zone, odnosno
14 Latifu Gashiju?

15 O. Obično je g. Sabit izveštavao komandanta brigade. A, kada
16 se radilo o nekim pitanjima od posebnog značaja za zonu, onda
17 je izveštavao načelnika sektora. I zato ja kažem da je ovo bio
18 dvokraki pristup. Kada je reč o srpskim snagama uopšteno itd.,
19 on je tu gde je bi -- bilo potrebno imati opšti uvid u
20 situaciju, on je izveštavao načelnika sektora, na nivou zone.

21 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Zadržimo se sada na komandi zone.

22 I molim da se prikaže, u krupnijem planu šta piše u
23 dokumentu.

24 Vidimo da je komandant vojne policije u zoni bio Nazif
25 Mehmeti. Kome je on bio podređen?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 96

1 O. On je izveštavao načelnika štaba, zamenika komandanta i
2 komandanta, u zavisnosti od slučaja do slučaja, kao što možete
3 videti na osnovu lanca komandovanja. On nije bio redovni član
4 štaba, ali kada je to situacija iziskivala, traženo je da on
5 bude prisutan i on je referencirao štabu, odnosno komandi zone.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Koliko često je komanda zone
7 imala sastanke, dok ste vi bili član te komande?

8 O. Sve je zavisilo od okolnosti na liniji fronta i od
9 potreba, da li je bilo potrebno da se održi takav sastanak.
10 Sastanci su mogli biti jednom mesečno, ali bilo je slučajeva
11 kada je bilo i ređe. Dakle ili jednom mesečno ili ređe. Bilo
12 je slučajeva da imamo sastanke tokom meseca, kada je bilo
13 neophodno da se održe takvi sastanci, a onda je bilo situacija
14 da nema nekih bitnih većih vojnih operacija i tada su takvi
15 sastanci bili ređi.

16 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ukoliko je komandant vojne
17 policije ili komandant ZKZ-a saznao za nešto što je bilo vrlo
18 važno sa stanovišta obaveštajnog ili kontra-obaveštajnog rada,
19 kako su oni mogli tu informaciju da brzo prenesu komandi zone?

20 O. Kada se radilo o nečemu što bi imalo neposredne
21 posledice, informacija je dostavljana u štab ili u komandu
22 zone, sve zavisi koliko je to bilo hitno. Bilo je slučajeva da
23 niste morali da čekate da se organizuje i sazove sastanak, jer
24 je situ -- jer je informacija morala brzo da bude prosleđena.

25 Tako da možete videti da su komunikacije bile i na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 97

1 horizontalnom i na vertikalnom nivou ove organizacione šeme,
2 kada govorimo o komandi i potčinjenim jedinicama i načinu kako
3 su dejstvovali.

4 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Kojim sredstvima komunikacije ste
5 se služili, kako bi dobili hitne informacije od vojne policije
6 ili ZKZ-a?

7 O. Sve smo imali na raspolaganju. Ako ste načelnik štaba ili
8 komandant zone ili zamenik komandanta, bez obzira da li ste
9 načelnik sektora ili brigade, ta zaduženja su bila ista.

10 Kao načelnik štaba, ja sam imao zaduženje da pratim
11 srpske snage i to sam radio preko radio veze, tokom ofanzive.
12 I to nije zaduženje koje je povereno nekome drugom. Mi smo se
13 bavili raznim stvarima, logistikom i drugim pitanjima.
14 Pitanjima koja nisu nužno prikazana u ovoj organizacionoj
15 šemi.

16 Tako da prikupljanje informacija i obrada tih informacija
17 je morala brzo da se odvija, budući da smo bili u stanju rata
18 i u direktnom sukobu sa neprijateljskim snagama. Bilo kakvo
19 kašnjenje je moglo biti fatalno. Informacije su dolazile do
20 nas sa svih nivoa i svih vojnih jedinica i sa svih nivoa vojne
21 organizacije.

22 Kada je postojala neposredna opasnost od ofanzive ili da
23 će neprijatelj izvršiti neku, neko dejstvo, mere su
24 preduzimate na sličan način kako bi smo mogli da odgovorimo.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ali, ukoliko bi ste došli u posed

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 98

1 neke posebno važne informacije, odnosno ukoliko bi neka
2 jedinica koju ste sad pomenuli došla u posed neke vrlo važne
3 informacije, kako bi ta informacija onda brzo mogla biti
4 prosleđena Glavnom štabu?

5 O. Ne bih mogao da vam navedem neki primer kako bih vam
6 prikazao ovlašćenja koja smo imali na nivou zone. Nemam primer
7 da vam pokažem kako smo komunicirali sa Glavnim štabom.
8 Međutim, da je takav bio slučaj, onda bi komandant zone stupio
9 u kontak sa Glavnim štabom kako bi mu preneo takvu
10 informaciju.

11 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Pređimo sada na treću stranu, a
12 to je organizaciona šema 151. brigade. Tu se navodi da ste vi
13 komandant. Moja pitanja se odnose na period kada ste vi bili
14 komandant 151. brigade.

15 Vi ste rekli kako je izveš -- kako je izgledao sistem
16 izveštavanja od načelnika Z -- ZKZ-a na nivou brigade. A, moja
17 pitanja se tiču komandanta vojne policije na nivou brigade.
18 Ovde je navedeno da je njegovo ime Naip Gubetini.

19 Možete li mi reći, da li je on referisao vama kao
20 komandantu brigade ili je pak izveštavao komandanta vojne
21 policije na nivou zone, kao što smo videli na prethodnom,
22 prethodnoj organizacionoj šemi?

23 O. Trajno govoreći, referisalo se meni ili mom zameniku,
24 zameniku komandanta brigade. Što se tiče referisanja vojnoj
25 policiji na nivou zone, to je sve zavisilo od obostranih

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 99

1 potreba vojne policije, kako na nivou brigade, tako i na nivou
2 zone. Zbog toga je linija izveštavanja bila dvostruka. No,
3 uvek se izveštavao komandant brigade i zamenik komandanta, a
4 moj zamenik je bio Arif Muqolli.

5 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Kakva ste tehnička sredstva
6 koristili, da razgovarate sa Naipom Gubetinijem dok ste vi
7 bili komandant brigade, a on je bio komandir vojne policije u
8 brigadi?

9 O. Njegov položaj je bio nedaleko od komande brigade, tako
10 da smo uglavnom razgovarali lično, jer razdaljine nisu bile
11 velike.

12 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] A, ko je referisao komandiru
13 vojne policije, Naipu Gubetiniju?

14 O. On je referisao meni ili mom zameniku, Arifu Muqolliju u
15 mom odsustvu, jer imali smo i druge službe načelnika za
16 operativne poslove. No, obično je on referisao ili meni ili
17 zameniku komandanta brigade.

18 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Hvala. Ali, ja sam vas pitao
19 nešto drugo. Ja sam pitao, ko je njemu referisao, ko je
20 referisao Gubetiniju? Koliko je jedinica njemu bilo podređeno?

21 O. Pa, on je imao jednu malu grupu ljudi. Ne bih mogao tačno
22 da vam kažem koliki je broj ljudstva bio, ali mislim da su
23 trojica ili četvorica ljudi bili u toj grupi. Oni su obavljali
24 dužnosti vojne policije, a on je bio njihov vođa.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] A, kako ste ostvarivali kontakte

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 100

1 sa Sabitom Rrahimijem? Kako ste sa njim bili u kontaktu? Na
2 koji način?

3 O. To je zaviselo [sic] o tome kakva potreba za
4 informacijama postoji, da li se nude ili traže određene
5 informacije. On bi vršio svoje dužnosti, a kada bi došao do
6 nekih informacija od ključnog značaja za ceo region ili za
7 zonu odgovornosti brigade, on bi mene o tome smesta obavestio.
8 I onda bi smo mi mogli da preduzmemo iz istih stopa
9 odgovarajuće mere i da predupredimo sve eventualne opasnosti.

10 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Kojim ste se tehološkim sredstvima
11 komunikacije služili, kako bi ste sa njim održavali kontakte?

12 O. U najvećem broju slučajeva razgovarali smo lično, oči u
13 oči, jer njegov položaj se nalazio nedaleko od štaba 151.
14 brigade.

15 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Sada bih želeo da se pozabavimo
16 ozbiljnim problemom toga šta se radilo sa licima koja su
17 smatrana kolaboracionistima. Želeo bih da se vratimo na nešto
18 što ste izjavili pre nekoliko dana, 24. oktobra 2024. godine,
19 na stranici 39 privremenog zapisnika. Vi ste sami istakli
20 koliko je to bilo ozbiljno pitanje i rekli ste sledeće:

21 "U sklopu nadležnosti operativne zone Lab i odbrane
22 civila na tom području, mi smo bili odgovorni da zaštitimo
23 civile od kolaboracionista, odnosno od saradnika neprijatelja,
24 jer je tokom, jer su tokom 1990-tih obaveštajne službe i
25 srpska policija razvili čitavu mrežu saradnika ili

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 101

1 kolaboracionista. Iz tog razloga, u okviru civilne odbrane i
2 na zahtev predstavnika civilne odbrane, u vezi sa pojedincima
3 koji su saradivali sa okupatorskim srpskim strukturama ili
4 snagama, kada bi bilo neko lice identifikovano kao
5 kolaboracionista, procedura je bila takva da je to trebalo
6 doznačiti komandantu brigade, vojnoj policiji, dok se to lice
7 ne dovede u zatvorenički objekat u Lapaštici."

8 Sećate li se da ste to izjavili?

9 O. Da.

10 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Mene posebno zanima taj postupak
11 ocenjivanja da li je neko za koga je civilna odbrana procenila
12 da je kolaboracionista, zaista kolaboracionista. Možete li da
13 nam objasnite, kakve su provere postojale da se utvrdi je li
14 neko kolaboracionista, odnosno saradnik sa neprijateljem ili
15 nije?

16 O. Pre svega, svako celo [sic], svako selo je imalo svoju
17 civilnu zaštitu. Civilna zaštata [sic] se starala o
18 stanovništvu, a mi smo -- o stanovništvu, a mi smo joj u tome
19 pružali podršku. Mi nismo znali konkretne ljude, mi na nivou
20 komande i zone. No, civilno stanovništvo, sami civili su
21 reagovali posredstvom civilne odbrane, koja je osnovana.
22 Civili su znali ko saraduje sa neprjateljskim snagama, odnosno
23 policijskim i obaveštajnim snagama neprijatelja.

24 I onda bi civili obavestili civilnu [sic] odbranu, kako
25 bi smo sprečili stanje anarhije i odmazničke [sic] radnje u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 102

1 koje bi kolaboracionisti mogli da se upuste. Preduzeli [sic]
2 su koraci da se situacija normalizuje. Dakle, identifikaciju
3 su obavljali civili. Oni bi obavestili brigadu, u čijoj zoni
4 odgovornosti se nalaze, a onda bi o tome bila obaveštena vojna
5 policija na nivou zone. Ti ljudi bi bili zadržani tokom
6 nekoliko dana. Bilo bi, bio bi im saopšten zahtev zbog čega su
7 lišeni slobode, a onda kada bi bilo provereno postoje li
8 razlozi da se zatvore ili ne, bili bi pušteni na slobodu.
9 Takva je najkraće govoreći bila procedura.

10 Za nas situacija nije bila jednostavna, jer smo mi na
11 sebe preuzeli takvu odgovornost. Međutim, uvek je postojala
12 mogućnost da će lica koja su identifikovana kao
13 neprijateljskih saradnici, da će se upustiti u odmazdu. A, to
14 bi imalo posledice i po nas OVK i po same civile. Jer bilo je
15 slučajeva kada bi bili regrutovani i sami vojnici OVK. Mislim
16 da sam neke takve slučajeve već pominjao.

17 U to vreme, mi nismo imali ni jedan drugi organ kojim bi
18 se time bavio, osim vojne policije. Nismo imali vojne sudove,
19 nismo imali istražne sudije, nismo imali istražitelje u sklopu
20 naše organizacije.

21 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Želim da se usredsredim na onaj
22 trenutak kada bi lice osumnjičeno za saradnju sa neprijateljem
23 stiglo u Lapašticu. Da li je sa takvim licima vođen
24 informativni razgovor, po dolasku u Lapašticu?

25 O. Da. Da, vođen je informativni razgovor. Ukratko bi dato

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 103

1 lice bilo obavešteno o razlozima zbog kojih ga je vojna
2 policija lišena [sic] -- lišila slobode. Dakle, to lice bi
3 bilo obavešteno o razlozima svog zadržavanja i o tome da će
4 biti pušteno na slobodu posle provera.

5 Dok sam bio komandant brigade, mogu da navedem primer
6 jednog konkretnog čoveka. Po potrebi, mogu o tome ponovo da
7 govorim, mada sam to već pomenuo tokom jednog ranijeg dela
8 suđenja. Od, dovoljno je bilo čak jednostavno tražiti od datog
9 lica da se ne upušta u saradnju sa neprijateljem i stvari bi
10 se tu završile.

11 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] U jednoj od svojih ranijih
12 izjava, dokazni predmet P1754, strana 9, rekli ste sledeće:

13 "Dobili smo informacije prema kojima su mnogi među njima
14 odavali važne informacije Srbima, u vezi sa lokacijom gde se
15 nalazi civilno stanovništvo, a takođe i o našim vojnim
16 dejstvima."

17 Dakle, očigledno je da su ta lica koja su bila
18 osumnjičena za saradnju sa neprijateljem, mogla u svom posedu
19 da imaju izuzetno osetljive informacije, između ostalog i
20 informacije koje su bile osetljive sa vremenske tačke
21 gledišta, u trenutku kada bi došli u Lapašticu. Da li to može
22 tako da se kaže?

23 O. Da, kako da ne. Oni su bili odatle, oni su živeli na tom
24 području. Stupali su u komunikaciju na području koje je i
25 dalje bilo pod okupacijom srpskih snaga i prosleđivali su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 104

1 informacije o položajima naših snaga ili o našim drugim
2 aktivnostima. Tako da je zona pretrpela ozbiljne posledice
3 usled ovakvih oblika kolaboracionizma.

4 Ponovo ću pomenuti primer kada je došlo do ubistva
5 Hyzrija Talle i još dvojice ljudi, dok je ovaj obilazio svoju
6 porodicu. Adem Gashi, načelnik logistike i jedna broj ljudi iz
7 te brigade, takođe su ubijeni dok su bili u poseti porodici.
8 Tako da smo mi pretrpeli teške posledice.

9 Ne želim sada da govorim o ličnim stvarima, ali i meni se
10 nešto slično desilo. G. Shaun Byrnes je intervenisao kada je
11 moja porodica izbačena iz mesta gde su bili smešteni, pošto je
12 zapaljeno moje selo i ubijeno sedam članova moje porodice.
13 Većinom su to bila deca. A, sve to zbog informacija koje su
14 kolaboracionisti proce -- prosledili dalje.

15 Dakle, posledice su bile teške i mi smo morali da
16 preuzmemo neke mere, iako nije bilo vojnih sudova i
17 pravosudnih ustanova.

18 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] S obzirom na to da su, da ste vi
19 trpeli ozbiljne posledice kakve ste nam maločas opisali, da li
20 ste preduzimali mere kao što su saslušavanje lica osumnjičenih
21 za saradnju, tako da od njih dobijete vremenski osetljive
22 informacije, uz pomoć koji bi ste mogli ljudima da spasite
23 život?

24 O. Ne.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] A, zašto ne?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 105

1 O. Zato što njihove reči nisu bile verodostojne, a i zbog
2 njihovih prava i zbog toga što bi se njihova prava prekršila
3 tokom tih informativnih razgovora. Vojna policija dobila je
4 strogo naređenje da ne vodi informativne razgovore, već samo
5 da ih obavesti o razlozima zbog kojih su zatvoreni i da ih
6 obavesti o tome da će biti pušteni na slobodu, po izvršenju
7 provere razloga zbog kojih su zatvoreni.

8 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Pa, u tom slučaju smem li da
9 pitam, čemu je onda služila, čemu su služile jedinice za
10 obaveštajne i kontra-obaveštajne poslove na nivou brigade i
11 zone, pa i na nivou Glavnog štaba, ako vi uopšte niste imali
12 nameru da saslušavate lica osumnjičena za kolaboraciju?

13 O. Svrha je bila da se obustave njihove delatnosti, odnosno
14 da se oni spreče u podnošenju izveštaja neprijateljskim
15 snagama. Kada bi smo dobili informaciju da oni više nisu
16 aktivni ili kada bi nam neko iz njihove porodice zagantovao
17 da više neće saradivati sa neprijateljem, ti ljudi bi odmah
18 bili pušteni na slobodu.

19 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Molim sekretara da nam prikaže
20 dokazni predmet P1754, stranu 8 na engleskom, a stranu 9 na
21 albanskom [kao što je prevedeno] [ako je prevodilac dobro
22 čuo].

23 Pročitaću vam jedan odlomak iz ovog teksta, pri dnu
24 stranice 8. To je deo koji me zanima. Tu piše sledeće:

25 "Kada je postavljeno pine [sic] -- pitanje zašto bi smo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 106

1 mi štitili kolaboracioniste koji su nam toliko naudili i to u
2 situaciji kada smo mi bili malobrojni, mi smo rešili da ih
3 zatvorimo kako bi moglo da im se sudi pred sudom posle
4 oslobođenja. Tačno je da...smo nameravali da ih zadržimo iz
5 [naše], zbog naše vlastite bezbednosti, jer nije bilo drugih
6 nadležnih organa i mi smo ih zadržavali s obzirom na njihovu
7 prošlost."

8 Sećate li se da ste to izjavili?

9 O. Da.

10 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Vi ste posvedočili da ste bili
11 temeljno upućeni u četiri Ženevske konvencije i dva dopunska
12 protokola. Da li su zatvorenici u bilo kom trenutku mogli da
13 se konsultuju sa advokatom?

14 O. Uslovi to nisu dozvoljavali. Kada sam se pozvao na
15 Ženevske konvencije, mislio sam pre svega na član 75. I drugo,
16 to je bilo u interesu njihove vlastite bezbednosti. Kada bi
17 oni nastavili da žive na području gde su žigosani kao
18 kolaboracionisti, moglo je da se desi da njih napadnu civili,
19 zbog saradnje sa neprijateljem.

20 S obzirom na to da nije bilo vojnih sudova, mi nismo
21 preduzimali mere kao što su saslušavanje i slično. Kada bi smo
22 im ponudili da se konsultuju sa advokatom, to jednostavno nije
23 bilo moguće u datim okolnostima.

24 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li ste im ikada pružali
25 priliku da ospore zakonitu prirodu lišavanja slobode koje im

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 107

1 je nametnuto?

2 O. Pa, oni su naravno o tome govorili vojnoj policiji ili
3 tačnije govorili su o tome kada bi bili dovedeni. Nuđene su
4 garancije i te garancije su često imale za ishod to da su bili
5 pušteni na slobodu.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ali, da li ste vi njima pružali
7 priliku da ospore da li su zakonito lišeni slobode? Da li bi
8 oni bili izvedeni pred sudijom, pred kojim bi mogli da kažu da
9 nisu zakonito lišeni slobode?

10 O. Već sam to objasnio. Tokom rata mi nismo imali vojni sud.
11 Imali smo vojnu policiju. I vojna policija je imala
12 diskreciono ovlašćenje da liši ljude slobode, da ih zatvori.
13 To je slučaj i u drugim zemljama u svetu. Vladalo je ratno
14 stanje.

15 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Na stranici 9, u verziji na
16 engleskom ove izjave, vi ste izjavili citiram:

17 "Činjenica je da Srbi nisu imali nadležne organe niti
18 vlasti na licu mesta. A, mi smo od naroda dobili mandat da
19 sprečimo anarhiju i mi smo sledili naređenja Glavnog štaba i
20 komande zone. Organizovali smo da ljudi budu zatvoreni,
21 postupajući po ocenama i odlukama Glavnog štaba, a ne
22 postupajući po nekakvim pismenim propisima."

23 Da li se sećate da ste to izjavili?

24 O. Da.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Na koji način je Glavni štab vama

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 108

1 prenosio ta naređenja u vezi sa hapšenjem i zadržavanjem
2 određenih pojedinaca?

3 O. Mi nismo dobijali ili tačnije, ja nisam video ni jednu
4 odluku o zatvaranju određenog lica. Za to sam saznao naknadno.
5 U realnosti stvari su stajale ovako, Glavni štab je izdao
6 saopštenje broj 53 o lišavanju slobode lica koja predstavljaju
7 opasnost. Tu su mislili na albansku miliciju koju su Srbi
8 regrutovali. I mi smo preduzeli preventivne mere, jer je srpska
9 policija u tom trenutku obrazovala takav organ u Dečanima i
10 Đakovici. Dakle, srpska policija i srpske vlasti su
11 organizovale oružane snage koje će se boriti protiv OVK.

12 To je pisalo u saopštenju 53 Glavnog štaba i zbog toga
13 smo se mi uopšte uzev, pozivali na to saopštenje kako bi smo
14 obezbedili i vojne strukture OVK na tom području, a i civilno
15 stanovništvo.

16 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Kaba bi ste lišili slobode i
17 zatvorili u Lapaštici i na drugim lokacijama širom zone Lab
18 lica osumnjičena za kolaborac -- kola -- kola -- kolaboraciju,
19 tj. saradnju sa neprijateljem, vi ste smatrali da postupate u
20 skladu sa uputstvima Glavnog štaba. Da li sam to dobro
21 shvatio?

22 O. Mi smo preduzeli mere. Nismo mi dobili strogo naređenje
23 na koje smo mogli da se pozovemo. Mi smo postupali na osnovu
24 diskrecionih ovlašćenja operativne zone Lab, a sa namerom da
25 sprečimo bilo kakve negativne posledice, u tom smislu da smo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 109

1 hteli da onemogućemo [sic] da te kolaboracioniste napadaju
2 civili u mestima u kojima su živeli.

3 Mislim da smo mi postupili na pravičan i ispravan način,
4 jer smo mi na taj način uspeli da onemogućimo negativne
5 posledice i to u odsustvu vojnih sudova koji tada nisu
6 postojali.

7 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Molim sudskog službenika da nam
8 sada pokaže dokazni predmet P225. Molim da pogledamo četvrtu
9 stranicu u ovom dokumentu. U stvari ne, izvinjavam se. Da,
10 treba nam četvrta stranica na engleskom i na albanskom. To je
11 izvanredno. Hvala.

12 Pozivam se na ovaj dokument primera radi, svedoči [sic].
13 U odeljku ovog dokumenta koji nosi naslov Odluka, a datum je
14 31., pa se ne vidi datum 1999. godine, pominje se zatvaranje
15 određenog lica zbog krivičnog dela "falsifikovanja putnih
16 dokumenata i saradnje sa srpskim okopatirom [sic] --
17 okupatorom, radi materijalne dobiti i protivzakonitog
18 bogaćenja." To su razlozi za zatvaranje tog čoveka, navedeni u
19 ovom dokumentu, je li tako?

20 O. Ali, to nije bilo sve. Taj čovek je bio osumnjičen da
21 saraduje sa nadležnim organima neprijatelja, sa
22 neprijateljskim vlastima. Falsifikovanje putnih dokumenata u
23 posebne svrhe. Oni bi nudili građanima putne dokumente,
24 legalne prav -- legalne putne dokumente. A, kada bi ovi
25 prihvatili, oni bi ih prijavili policiji i onda bi policija

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 110

1 zastrašivala građane tvrdeći da su falsifikovali putna
2 dokumenta.

3 To su, to se odražavalo na civile koji su hteli da odu sa
4 Kotova [sic] -- Kosova, zbog pritisaka koje su u to vreme
5 vršili Srbi. Dakle, ovo je bio kolaboracionista sa srpskim
6 okupatorom [sic], koji je falsifikovao dokumente, nudio
7 građanima pasoše i druge putne dokumente, kako bi mogli da
8 napuste zemlju, a onda bi ih prijavljivao policiji i onda bi
9 građani morali da trpe posledice, zato što u svom posedu imaju
10 falsifikovane dokumente.

11 Koliko ja vidim, ovaj dokument se na to odnosi.

12 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Ali, kako ste vi u komandi zone
13 Lab, znali da je ovaj čovek učestvovao u falsifikovanju putnih
14 dokumenata i u saradnji sa srpskim okupatorom? Koji je bio vaš
15 izvor informacija?

16 O. To smo saznali od porodica žrtava. Oni bi rekli da im je
17 ovaj čovek nudio falsifikovane dokumente, a onda bi ih
18 prijavio policiji. Prijavio bi da dati ljudi imaju
19 falsifikovane dokumente, ali ne bi prijavio policiji da je on
20 njima ponudio te dokumente.

21 Dakle, o takvim slučajevima su nas izveštavali sami
22 građani, jer su mnogi među njima prijavljeni policiji zbog
23 posedovanja falsifikovanih putnih dokumenata i zbog toga što
24 su hteli da odu iz zemlje u vreme rata.

25 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li vi nama ukratko kažete da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski panel

Strana 111

1 kada bi ste neko lice zatvorili, jedini razlog i osnov za to
2 je bilo što je neki privatni građanin uložio pritužbu. Vi
3 niste imali nikakve organe koji bi mogli da saslušaju to
4 zatvoreno lice i procene da li su navodi koje su izneli ci --
5 civili, istiniti ili ne?

6 O. Mi smo hteli da stavimo tačku na zlostavljanje građana
7 koje su ti ljudi sprovodili. Nismo imali drugih mogućnosti na
8 svom raspolaganju. ovo je bio jedini način na koji smo mi
9 mogli da okončamo radnje te vrste. Želeli smo da ublažimo
10 posledice takvih radnji.

11 Primera radi, kao komandant brigade ja sam preduzeo mere
12 da sprečim huligane da divljaju, da sprečim krađe, da sprečim
13 pljačke, jer nije bilo policijskih organa niti bilo kakvih
14 drugih nadležnih organa. To su stvari koje su se događale u
15 našoj zoni odgovornosti. Mi smo morali na neki način da
16 sprečimo negativne posledice, negativne događaje. Da smo imali
17 vojne ili civilne sudove, mogli smo da postupimo na drugi
18 način. Ali, ovo je jedino što smo mi mogli da preduzmemo u
19 tadašnjim okolnostima.

20 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Nemam više pitanja.

21 Hvala.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo D'Ascoli, imate
23 li nekih dodatnih pitanja?

24 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Samo neko razjašnjenje, časni
25 sude. Hvala. Da razjasnimo nešto za zapisnik.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja dodatno ispitivanje gđa D'Ascoli

Strana 112

1 Nastavlja dodatno ispitivanje gđa D'Ascoli:

2 P. Svedoče, mislim da nije dobro zabeleženo ime, kada ste
3 odgovarali na pitanje jednog od sudija. Postavljeno vam je
4 pitanje, ko je bio potčinjen g. Latifu Gashiju. A, vaš odgovor
5 je glasio, zabeležno u redu 22:

6 "Da je on ima zamenika Idriza Alla, koji je ubijen u
7 decembru 1998. godine."

8 Možete li molim vas da nam ponovite njegovo ime za
9 zapisnik?

10 O. Hyzri Talla.

11 P. Dobro.

12 O. Mislio sam da je to već bilo ispravljeno, ali izgleda da
13 se ipak javio isti problem. Hyzri Talla.

14 P. Hvala, svedoče.

15 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Hvala, časni sude.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Thačijeva odbrana,
17 nemate pitanja?

18 G. MIŠETIĆ: [Prevod] [putem video-konferencijske veze]

19 Da, časni sude imam pitanja. Hvala, g. Predsedavajući.

20 Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić:

21 P. Svedoče, imam za vas neka pitanja na osnovu ovih pitanja
22 koja su vam sudije postavile. Pre svega, nešto što vas je
23 pitao sudija Barthe, na strani 53 transkripta, u 22 redu.
24 Postavljeno vam je tada pitanje:

25 "Da li vam je poznat neki slučaj kada je komandant Remi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 113

1 oslobodio ili abolirao neko lice i to izričito protiv volje
2 Glavnog štaba?"

3 A, moje dodatno pitanje glasi: Da li vam je poznat neki
4 slučaj kada je Glavni štab saopštio komandantu Remiju svoju
5 volju da neko lice treba da uhapsi ili oslobodi?

6 O. Kada je reč o Glavnom štabu, komandant zone Remi bio je
7 zadužen za odnose sa njima. Tako da ja ne bih mogao konkretno
8 da kažem kakva je odluka mogla da dođe do njega, kada je reč o
9 vašem pitanju.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, nije nam
11 preostalo mnogo vremena, tako da vas molimo da pažljivo
12 saslušate pitanja, jer je u ovom slučaju odgovor mogao da bude
13 samo "da" ili "ne." I pokušajte da odgovorite samo na to
14 pitanje koje vam je postavljeno.

15 Izvolite, g. Mišetiću.

16 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]
17 Da, hvala časni sude.

18 P. Izvinjavam se, ali onda ću ponoviti pitanje. A, on je
19 glasilo, prosto da li vam je poznat neki slučaj u kome je
20 Glavni štab komandantu Remiju preneo svoju volju da bilo koje
21 lice treba da uhapsi ili oslobodi?

22 O. Ne, nije mi to poznato.

23 P. Hvala. Sudija Mettraux vam je postavio neka pitanja, što
24 počinje na strani transkripta 70. Vi ste govorili o tome kako
25 je struktura, odnosno model koji ste koristili za formiranje

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 114

1 komandne strukture zone dobijena od Glavnog štaba kao deo
2 strukture ili modela koji ste koristili, ali ste ga
3 modifikovali za svoje potrebe, imajući u vidu specifične
4 okolnosti zone Lab. Rekli ste da vam je to bilo preneto u
5 formi nekog referentnog dokumenta. A, onda vam je sudija
6 Mettraux sugerisao da ste tužilaštvu, u 4 delu, na stranama 9
7 do 10, rekli da je deo tog modela ili strukture bilo i
8 formiranje zatvora. I ja bih želeo da vam pročitam šta ste
9 rekli tužilaštvu.

10 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod] Pa
11 ću zamoliti da na ekranu prikažemo dokument sa oznakom
12 P1775.4, strana 9, počev od reda 12, a na albanskom jeziku
13 strana 8, počev od 18 reda. Imamo li to sada na ekranu? Dobro.
14 P. Da vam pročitam šta ste vi zaista rekli. Pitanje je
15 glasilo:

16 "Kratko ili duže vreme pre toga, ali da vam ponovo
17 postavim pitanje. Taj zatvor u Lapašnici, da li je on bio
18 formiran jer je to bila reakcija na to naređenje Glavnog
19 štaba?"

20 Vaš odgovor:

21 "Mislim da je tako. Trebalo bi da je to bilo posle rata."

22 "P. Da, ali da li je zatvor formiran zato što je Glavni
23 štab naredio da to treba učiniti?"

24 "O. Mogu samo da pretpostavljam, ali to bi moglo da bude
25 moguće, jer niko, ni Remi, ni niko drugi nije mogao da donese

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 115

1 odluku, a da ne postoji odgovarajuće naređenje."

2 "P. Da li su zatvorenici u Lapaštici mogli da budu
3 zatvoreni bez naređenja Glavnog štaba?"

4 "Mislim da ne, osim u nekim slučajevima kao što su
5 izuzetni slučajevi, kao Stanković, Fadil ili vojnici koje sam
6 ja uhapsio. Osim takvih slučajeva, [nerazumljivo] -- Kada
7 govorimo o zatvoru, onda je logično misliti da bi se to
8 učinilo po naređenju, da se takav zatvor formira."

9 Da li vidite taj deo?

10 O. Da.

11 P. Koliko sam ja shvatio vaše svedočenje, vi ste rekli da
12 samo pretpostavljate da je to bilo tako i da su to vaši
13 zaključci koji se zasnivaju na onome što ste smatrali
14 logičnim, je li to tačno?

15 O. Tačno. U pitanju je moja pretpostavka i tako sam i rekao
16 tužilaštvu, s obzirom da nisam imao takvih saznanja. Kao što
17 sam rekao, za to je bio zadužen komandant operativne zone Lab,
18 za pitanje zatvora.

19 Meni nije poznato kakva je bila komunikacija između
20 komandanta zone i Glavnog štaba. Mislim na komandanta Remija.
21 I zato sam i rekao da pretpostavljam tako nešto i nisam u
22 mogućnosti da to potvrdim.

23 P. Dobro. Da li sam onda u pravu, da vi u stvari nemate
24 saznanja iz prve ruke da je neko takvo naređenje da se oformi
25 zatvor zaista stiglo iz Glavnog štaba?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 116

1 O. Ne, nemam.

2 P. U redu. Rekli ste sudiji Mettrauxu da, ono što ste videli
3 da dolazi iz Glavnog štaba jeste "referentni dokument" u vezi
4 sa strukturom ili modelom koji treba uspostaviti u zoni Lab.
5 Ako možete samo da nagađate o tome da li je Glavni štab
6 naredio da se oformi zatvor, jesam li u pravu da to znači da u
7 referentnom dokumentu koji ste pomenuli u odgovoru sudiji
8 Mettrauxu, nisu postojle instrukcije u vezi sa time?

9 O. Ne, nisu postojale.

10 P. Hvala. Sada ću se vratiti na neka pitanja sudije
11 Mettrauxa, ali u vezi sa jednom sličnom temom. Vi ste pomenuli
12 saopštenje 53 u odgovoru koji ste dali sudiji Gaynoru.

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod] [putem video-konferencijske veze] I
14 sada bih vam pokazao dokument P1775.7, stranu 24 u verziji na
15 engleskom jeziku, a na albanskom stranu 19, počev od 11 reda.

16 P. Pokazaću vam šta ste kazali tužilaštvu, kada ste sa njima
17 razgovarali o saopštenju broj 53. Dobro. Počev od 21 reda, tu
18 je jedna rečenica iz saopštenja 53 koja vam je pročitana:

19 "Različite kaznene mere se preduzimaju protiv
20 kolaboracionističkih elemenata koji nastavljaju da služe
21 vladavini okupatora i okupatorskoj vlasti."

22 Zatim vam je postavljeno pitanje:

23 "Kakve kaznene mere su preduzimane protiv
24 kolaboracionističkih elemenata?"

25 Vaš odgovor:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 117

1 "Nismo imali takve primere u našoj zoni. Možda u" - i
2 onda sledeća strana na engleskom - "u drugim zonama."

3 Svedoče, ako je potrebno da okrenemo stranu i na
4 albanskom, samo mi stavite do znanja.

5 Onda su vas pitali:

6 "Da li znate šta se tu pominje, kada je reč o kaznenim
7 merama ili aktivnostima? Na šta je Glavni štab OVK mislio?"

8 Vaš odgovor iz 2019 glasio je:

9 "Nisam siguran ovde na šta se tu misli, u smislu na kakve
10 to mere, kaznene mere. Ali, pominju se ljudi koji su se
11 svrstali na stranu okupatora. Kako se tu kaže, oni koji
12 nastavljaju da služe okupatore i okupatorske vlasti."

13 Pitanje koje vam je postavljeno:

14 "Da li znate na kakve kaznene mere je Glavni štab
15 mislio?"

16 Odgovor:

17 "Mislim da ne bih mogao to da nagađam."

18 Vidite li taj deo?

19 O. Da.

20 P. Dakle, 2019 ste rekli tužilaštvu da ne znate na šta se
21 tačno misli u toj rečenici, kada je reč o kaznenim merama koje
22 se pominju u saopštenju broj 53. Da li je to tačno?

23 O. Da, tačno. To sam rekao. Drugo pitanje, ako mi dozvolite
24 da objasnim, ja sam ranije pominjao paralelnu miliciju koja je
25 bila u drugačijim uniformama, a koja je bila formirana da se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 118

1 suprotstavi Oslobođilačkoj vojsci Kosova, što je bilo najveća
2 moguća opasnost. I ja sam to pominjao. I mi smo preduzimali
3 preventivne aktivnosti u tom smislu. Međutim, samo u Đakovici
4 i Dečanima su postojali slučajevi Albanaca koji su bili
5 regrutovani u nekakvu paralelnu paravojnu snagu. I to je
6 kontekst u kome sam izneo te informacije.

7 P. Da, ali da li prihvatate da je u vreme kada je izdato
8 saopštenje 53, bilo ljudi koji su bili zatvoreni u zoni Lab, u
9 Bajgori, u najmanju ruku od početka avgusta meseca?

10 O. Da, bilo ih je.

11 P. A, sada ću vam skrenuti pažnju na tri dokumenta koja vam
12 je pokazao sudija Mettraux.

13 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod] A,
14 to su dokumenti P225, SITF00242574 i još jedan dokument [koji
15 prevodioci zbog brzine nisu bili u mogućnosti da čuju].

16 P. Pre nego što pređem na te dokumente, samo kao jedno
17 početno pitanje. Vi ste bili načelnik štaba komandanta Remija,
18 počev od decembra 1998, pa najmanje do aprila 1999. godine. Da
19 li je to tačno?

20 O. Da.

21 P. Kao deo vašeg zaduženja načelnika štaba, da li ste bili
22 odgovorni i za to da pomažete u pripremi dokumenata za
23 komandanta Remija, kako bi on to potpisao?

24 O. Da, jesam.

25 P. Dobro.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 119

1 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod] A,
2 sada ću da vam pokažem pokument [sic] P225, koji se odnosi na
3 amnestiju od 31. decembra 1998. godine, što je dokument koji
4 vam je sudija Mettraux ranije pokazao. Pa ću zamoliti da to
5 sada prikažemo na ekranu, ako je moguće.

6 P. Dobro. Svedoče, ovo je taj dokument o kome ste govorili
7 sa sudijom Mettrauxom. Ja želim da vam pokažem, da je sudija
8 Mettraux isti taj dokument pokazao i Rrustemu Mustafi,
9 komandantu Remiju, kada je on svedočio ovde u julu 2023.
10 godine. Strana transkrupta na 5913, redovi 5 do 6. On je rekao,
11 komandant Remi je rekao:

12 "Moj štab je to sastavio, ovo što sada čitamo. Ja nisam
13 imao razloga da to ne potpišem. Ja sam to potpisao."

14 E sada, vi ste kao načelnik štaba morali da budete
15 uključeni u pripremanje ovog dokumenta, kako bi ga komandant
16 Remi na kraju potpisao. Da li je to tačno?

17 O. Ne. Ja nisam učestvovao u sastavljanju tog dokumenta.
18 Moguće je da je neko drugi, možda vojna policija podnela taj
19 zahtev. Ali, to nisam bio ja.

20 P. Ali, u prvom pasusu pominje se pravilnik OVK, saopštenja
21 Glavnog štaba, pravila koja se odnose na civilnu upravu, ali
22 se ne pominje nikakav konkretni pravilnik ili re -- pravila
23 OVK, je li tako?

24 O. Tako je.

25 P. Niti se pominje neki konkretni dokument, odnosno

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 120

1 saopštenje Glavnog štaba, koji bi podsticao zonu da oslobađa
2 zatvorenike, je li to tačno?

3 O. Tačno. Tu se pominju samo saopštenja Glavnog štaba
4 uopšteno, ali ni jedno konkretno saopštenje.

5 P. Dobro. Da li bi standardna praksa prilikom sastavljanja
6 tih dokumenata bila da lice koje sastavlja dokument treba da
7 bude vrlo konkretna kada navodi dokumenta, odnosno odredbe na
8 koje se oslanja da bi izdalo, izdala neko naređenje?

9 O. Ako mislite na ovaj konkretni dokument, svakako je tako.

10 P. Da, baš tako. Dakle, vama nisu pokazane, pokazana neka
11 konkretna saopštenja koja bi pozivala zone da oslobađaju
12 zatvorenike. Da li je vama možda poznato neko takvo
13 saopštenje, u kome su zone pozivane da oslobađaju zatvorenike?

14 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Časni sude, imam prigovor. Svedok
15 je rekao da nije učestvovao u sastavljanju ovog dokumenta.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ali pitanje je
17 postavljeno upravo u vezi sa tim. Tako da se vaš prigovor
18 odbacuje. Možete da odgovorite na pitanje.

19 SVEDOK: [Prevod] Osim ovoga, imali smo i javnu objavu
20 broj 2 koja je na neki način istakla potrebu da se svi
21 pridržavaju međunarodnih konvencija. To je bilo saopštenje ili
22 deklaracija, objava od 2. aprila 1998. godine, što se može
23 smatrati referencom kada govorimo o ovakvim pitanjima.

24 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]
25 Dobro. Ali, osim tog saopštenja koje je izdato u aprilu 1998.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 121

1 godine, pre nego što je bilo ko, koliko je vama poznato, bio
2 zatvoren u zoni Lab, vama nije poznato da je otprilike negde u
3 decembru 1998. godine postojalo neko saopštenje u kome bi bilo
4 rečeno da treba osloboditi zatvorenike, a koje je izdao Glavni
5 štab. Da li je to tačno?

6 O. To se desilo kasnije i ja to nisam video tokom rata.
7 Video sam to posle rata, a kada to kažem, mislim na to
8 saopštenje. Ja to nisam imao u svom posedu za vreme rata. Tek
9 sam čuo za to kasnije.

10 P. Govorite o saopštenju od 2. aprila 1998. godine?

11 O. Ne. Ne o tom. To je bilo opšte poznato i objavljeno u
12 javnosti još i tada. Već govorim o onome što ste vi pomenuli,
13 o dokumentu koji se odnosi na oslobađanje određenih ljudi, uz
14 učešće Glavnog štaba, što ste vi pomenuli.

15 P. Dobro. Ja sam vam pokazao tokom unakrsnog ispitivanja
16 jedno naređenje koje je Bislim Zyrapi izdao zonama. To je 1D29
17 i to vam je pokazalo i tužilaštvo. Moglo bi se reći zar ne, da
18 u trenutku kada je ovaj dokument bio objavljen, g. Zyrapi i
19 Glavni štab su znali kako treba da izdaju naređenje zonama, je
20 li to tačno?

21 O. Da.

22 P. Dobro. Ako su g. Zyrapi i Glavni štab želeli da izdaju
23 neko naređenje zoni, da se oslobode zatvorenici, oni nisu
24 imali potrebu, odnosno nisu morali da sa komandom zone
25 komuniciraju putem saopštenja, zar ne?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 122

1 O. Da, to je bio jedan način da se te stvari obave. Ne bih
2 mogao da isključim tu mogućnost ili da pretpostavim kakva je
3 sve mogla da bude komunikacija između komandanta zone i
4 Glavnog štaba. Njihovi sastanci bili su veoma retki, tako da
5 bi se možda pozivalo na neka saopštenja u to vreme. A druge
6 stvari, naređenja i tako to, to su stvari koje sam imao
7 prilike da vidim tek posle rata, a ne i za vreme rata.

8 P. U redu.

9 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]
10 Ako bi smo sada mogli molim, na ekranu da prikažemo dokument
11 P885 na engleskom i P150 na albanskom.

12 P. U pitanju je dokument od 17. januara 1999. godine, koji
13 vam je pokazao sudija Mettraux. Sačekaćemo da se na ekranu
14 pokaže i verzija na albanskom jeziku. Evo, sada je vidite.

15 Ovaj dokument počinje sledećim rečima:

16 "Na osnovu političke objave Glavnog štaba OVK..."

17 I opet g. Ibishi, ja ću vam izneti da je g. Mustafa rekao
18 sudskom panelu, u 11 redu, na strani transkripta 5194:

19 "Ja sam potpisivao ove dokumente koje sam dobio od svog
20 štaba."

21 Da li ste vi kao načelnik štaba učestvovali u
22 sastavljanju ovog dokumenta?

23 O. Kao što sam ranije rekao, nisam. Ne. Ne, nisam.

24 P. Ovaj dokument ne navodi ni jedno konkretno političko
25 saopštenje ili objavu ili deklaraciju Glavnog štaba, je li

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Mišetić

Strana 123

1 tako?

2 O. Ne, ne navodi se. U onom drugom pominju se saopštenja,
3 ovde se pominju političke deklaracije, tako da se ovde upućuje
4 na političke deklaracije, a u onim prethodnim primerima,
5 poziva se na saopštenja. A, s obzirom da ja nisam imao nikakvu
6 ulogu u sastavljanju ovog dokumenta, sve što mogu da kažem
7 jeste da identifikujem reference koje se tu mogu videti.

8 U prvom se upućuje na saopštenja, a u ovom na političke
9 deklaracije.

10 P. Dobro. Slično pitanje kao u vezi sa prethodnim
11 dokumentom. Da li su vam poznate bilo kakve političke
12 deklaracije Glavnog štaba, u kojima se govori o pitanju
13 oslobađanja zatvorenika?

14 O. Ne. Nije mi to poznato. Nemam to ovde. Čuli smo tako
15 nešto u to vreme, ali sam video takvu odluku posle rata. U
16 stvari, ne pominje se amnestija, već se govori o merama koje
17 treba preduzeti na nivou brigada, kako se ne bi dozvolile
18 nikakve zloupotrebe.

19 Ali, nisam u mogućnosti da navedem neku konkretnu
20 političku deklaraciju ili saopštenje, u vezi sa ovom temom.

21 P. Dobro. Dakle, ne možete da identifikujete ni jedan
22 konkretan dokument. Ako sam vas dobro razumeo, vi pominjete
23 nešto što ste imali prilike da vidite tek posle rata, je li
24 tako?

25 O. Nisam to video za vreme rata, te odluke. Ali sam ih video

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 124

1 kasnije, posle rata.

2 G. MIŠETIĆ: [putem video-konferencijske veze] [Prevod]

3 Ako bi smo sada mogli na ekranu da vidimo dokument sa oznakom
4 SITF00242574. Dobro.

5 P. Svedoče, na ekranu sada vidite dokument o kome ste
6 razgovarali sa sudijom Mettrauxom. On počinje malo drugačije.
7 Ovde se kaže:

8 "Na osnovu političkih memoranduma Glavnog štaba, internog
9 pravilnika OVK, pravilnika u vezi sa civilnom upravom itd..."

10 I opet se ne navodi ni jedan konkretni politički
11 memorandum. Da li je to tačno?

12 O. Vidim samo englesku verziju, ali da. Sklon sam da verujem
13 da je to tako.

14 P. Da li su vam poznati neki politički memorandumi koje je
15 izdao Glavni štab, a koji su se odnosili na pitanje
16 zatvorenika?

17 O. Ne, to mi nije poznato.

18 P. U redu. Hvala, svedoče. Hvala što ste odgovorili na moja
19 pitanja.

20 G. MIŠETIĆ: [Prevod] [putem video-konferencijske veze] G.
21 Predsedavajući, time je moje ispitivanje zaključeno.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

23 G. Dixon, izvolite.

24 G. DIXON: [Prevod] Hvala, časni sude.

25 Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 125

1 P. G. Ibishi, samo je nekoliko pitanja ostalo da raspravimo.
2 Pre svega, sudija Mettraux vas je pitao, kao što je zabeleženo
3 na strani 59, u 8 redu transkripta, u vezi sa primenom
4 međunarodnog humanitarnog prava. Ja sam hteo da proverim sa
5 vama samo jednu stvar. Naime, pomenuli ste član 87 dodatnih
6 protokola, uz odnosno dodatnog protokola II.

7 Da li ste u stvari imali na umu član 87 dodatnog
8 protokola I, a ne dodatnog protokola II?

9 O. Pa, ako se dobro sećam, mislim da je to drugi dopus [sic]
10 -- dopunski protokol koji se odnosi na sukobe na domaćem
11 terenu, mada je rat na Kosovu u stvari bio dvostruki. Imao je
12 dva aspekta. To je bio i unutrašnji sukob, a i međunarodni
13 sukob zbog učešća međunarodnih snaga. I ja upućujem na 2
14 protokol i na član 87 koji, kako ja mislim se odnosi na
15 unutrašnje sukobe.

16 P. Da, tačno je da se taj protokol bavi tom temom, ali da li
17 vam je poznato da se dopunski protokol I odnosi na dužnosti
18 komandanata u vreme oružanog sukoba? Da li ste to imali na
19 umu?

20 O. Koliko se sećam, ja sam dao referencu na drugi dopunski
21 protokol. Moguće je da se ti članovi i preklapaju. Ja sam dao
22 referencu na član 75 koji se odnosi na zatvaranje lica, a 87
23 pominje obaveze komandanata u vezi sa zatvorenicima i pitanje
24 odgovornosti.

25 P. Vrlo dobro. Sada ću preći na jedno pitanje koje vam je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 126

1 postavio sudija Barthe. Na strani 48, u redu 8 i dalje
2 transkripta postavljeno vam je pitanje o tome da li je
3 obaveštajna služba saradivala sa civilnom zaštitom, kako bi se
4 identifikovali kolaboracionisti. Da li se sećate tog pitanja?

5 O. Da.

6 P. Hteo sam da vam pokažem deo vašeg razgovora sa
7 tužilaštvom, gde se dotičete upravo te teme. I to ću vam
8 pročitati, a zatim vam postaviti nekoliko pitanja u vezi sa
9 time.

10 Tamo vam je postavljeno jedno pitanje. Referenca je na g.
11 Gashija, o kome smo nešto imali prilike da čujemo danas.

12 Pitanje je glasilo ovako --

13 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Izvinjavam se što upadam u reč
14 svom kolegi, ali ako možemo samo da dobijemo referencu.

15 G. DIXON: [Prevod] Da, izvinjavam se. U pitanju je P1755,
16 3 deo, pa na strani 17 od 25 reda nadalje. To je relevantni
17 odlomak.

18 P. Pitanje je glasilo:

19 "Kao načelnik obaveštajne službe u zoni, da li je to
20 značilo da je on bio zadužen za prikupljanje obaveštajnih
21 podataka?"

22 Vaš odgovor glasio je:

23 "Da."

24 "Da li je to značilo, da je imao neke obaveštajne podatke
25 o neprijatelju?"

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 127

1 Vaš odgovor bio je:

2 "Da."

3 "Da li je to takođe obuhvatalo i one koji bi mogli da
4 pomažu neprijatelju?"

5 Vi ste onda rekli:

6 "Na šta tačno mislite?"

7 A, tužilaštvo je reklo:

8 "Pa, na civile koji su takođe pomagali neprijatelju.
9 Nelojalni civili koji su pomagali neprijatelja."

10 A, vaš odgovor glasio je:

11 "Ali, moglo je to biti i tako. Da. Ali, to nije bila
12 njegova uloga. Njegova uloga po programu tamo, bila je da
13 prikuplja informacije koje su se odnosile na punktove
14 neprijtelja, strategiju neprijtelja, na informacije koje su u
15 tom smislu bile vredne. To je bila kontra-obaveštajna
16 aktivnost, da se to koristi u određenu svrhu."

17 A, onda su vas pitali sledeće pitanje:

18 "Ali, da li je neko morao da prikuplja obaveštajne
19 podatke o građanima za koje se verovalo da pomažu neprijatelju
20 ili koji su mu zaista pomagali?"

21 A, vaš odgovor na to glasio je:

22 "Ne bih rekao da smo u to vreme imali mogućnosti da
23 razvijemo strukture do takvog nivoa ili da toliko proširimo
24 svoje aktivnosti. To je bilo nemoguće."

25 Da li se sećate, da ste to rekli tužilaštvu?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 128

1 O. Da.

2 P. Kada kažete da smatrate da niste imali kapacitete, da li
3 je to zato što ste kao što ste ranije rekli, imali ograničene
4 resurse na tom području pod jedan; a, pod dva, ljudi nisu bili
5 dovoljno obučeni u obaveštajnom sektoru; i pod tri, g. Gashi
6 je obavljao više zaduženja; a pod četiri, bilo je stalnih
7 vojnih borbi i dejstava?

8 Dakle, to su četiri razloga koje ste ranije naveli. Da li
9 ste na to mislili, kada ste rekli da "niste imali dovoljne
10 kapacitete u to vreme?"

11 O. Da. To je razlog zašto nismo imali kapacitete. Znali smo
12 da se saraduje sa neprijateljem, ali sve to je poticalo od
13 informacija koje smo dobijali iz civilne zaštite i od i oni su
14 bili civili, dakle. U tom smislu, to što kažete i što ja sad
15 ponavljam, takva je bila situacija i tako se to desilo.

16 P. Da, zato vas o tome pitam kakva je bila situacija na
17 terenu i tokom sukoba, sa kojom ste bili suočeni.

18 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Prigovor, časni sude. Ovo izlazi
19 iz opsega pitanja sudija.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Usvaja se.

21 G. DIXON: [Prevod] Da, ja samo hoću da pitam o
22 kapacitetima koje su imali da se nose sa kolaboracionistima, a
23 to je vezano za pitanje koje je postavio sudija, dakle da li
24 je obaveštajni sektor bio uključen.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [Nije uključio

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 129

1 mikrofon] Da, možete, ali u vrlo ograničenoj meri da postavite
2 to pitanje. Gotovo je nerelvantno.

3 G. DIXON: [Prevod] Da. Mene interesuju resursi.

4 P. Hteo sam da kažem da s obzirom na to kakva je bila
5 situacija na terenu, kada govorite o resursima koje ste imali
6 na raspolaganju, vi ste rekli da u vašoj 151. brigadi je
7 postojala jedinica zadužena za obaveštajni rad. A, u toj
8 jedinici je bilo samo jedno lice, zar ne, g Rrahimi o kom ste
9 govorili?

10 O. Da, samo jedan čovek je tu bio.

11 P. Sada ću preći na temu o kojoj vas je ispitivao sudija
12 Mettraux, a odnosi se na privremena pravila službe koja su
13 potekla od Glavnog štaba OVK.

14 G. DIXON: [Prevod] To je na strani 65, u redu 18 i dalje.
15 A, govorilo se o dokazu P163. Sudija Mettraux je pomenuo
16 konkretno taj dokaz.

17 P. Rekli ste da niste sigurni kada ste dobili ta privremena
18 pravila službe, je li tako?

19 O. Nisam siguran. Tako je.

20 P. Interesuje me, koji je bio sled događaja, zato što su vam
21 postavljena pitanja o određenim dokumentima i sa, koji su
22 izdati u određene datume.

23 Vama je poznato da je komandant Remi svedočio pred ovim
24 sudom i on je izjavio --

25 G. DIXON: [Prevod] Dakle citiram njegove reči, a ne

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 130

1 dokazni predmet. Dakle, to je iz ERN dokumenta 082894, 2 deo,
2 red 10 i nadalje.

3 P. On je upitan da nam kaže kada misli da je on došao do tih
4 pravila službe, kada ih je dobio. On je rekao, to nije bilo
5 negde do novembra, decembra 1998, odnosno to nije blo pre
6 novembra ili decembra 1998. Da li vam se taj datum čini moguć,
7 da su tada pravila službe dostavljena u vašoj zoni?

8 O. Kao što sam ranije rekao, ja ne mogu sa preciznošću da
9 kažem kada je to bilo i kada su ta privremena pravila službe
10 došla iz Glavnog štaba.

11 Kao što sam rekao, mi smo imali naša pravila službe
12 kojima smo se služili do trenutka kada smo dobili pravila
13 službe iz Glavnog štaba. To je moj odgovor.

14 P. Da. Hvala. Ako ne možete da budete precizniji u pogledu
15 datuma, onda bih vam postavio pitanje u vezi sa nečim što se
16 nadovezuje na iskaz komandanta Remija. On je rekao da ste u
17 zoni nastojali da ih sprovedete:

18 "...ali ja vam kažem da smo pokušavali da se
19 konsolidujemo, iako nismo uspevali u tome i bolje smo prošli
20 nego što smo mislili da će biti."

21 Da vas pitam: Da li ste mogli da ta privremena pravila
22 službe sprovedete praktično gledano, odnosno kako ste to
23 radili?

24 GĐA D'ASCOLI: [Prevod] Prigovor, časni sude. Ovo izlazi
25 iz pi -- iz opsega pitanja sudiije.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 131

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ista stvar. O ovome
2 nije bilo reči sa sudijama.

3 G. DIXON: [Prevod] Časni sude, ali tiče se pravila službe
4 koja su bila osnov za određene stvari o kojima bh želeo da
5 govorim --

6 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To su pitanja koja
7 su onda proistekla iz pitanja sudija.

8 G. DIXON: [Prevod] U redu, časni sude. A, ovo je bio
9 iskaz komandanta Remija. Neću onda se više pozivati na to.
10 Prelazim na poslednja pitanja.

11 P. G. Ibishi, kada je reč o pitanju koje vam je postavio
12 sudija Gaynor, to je na strani 88, red 12 i dalje, gde ste
13 upitani o ZKZ-u i o sistemu izveštavanja u 151. brigadi i
14 zoni. Vi ste dali sledeći odgovor:

15 "G. Sabit je obično izveštavao komandanta brigade, a u
16 nekim situacijama kada smo imali neko važno pitanje koje se
17 tiče zone, onda bi on izvestio načelnika sektora. I zato kažem
18 da smo imali dvokraki pristup."

19 Da li se sećate da ste to izjavili?

20 O. Da.

21 P. Želeo bih da nam kažete kako su se stvari odvijale u
22 stvarnosti. Kada kažete "obično je g. Sabit izveštavao
23 komandanta brigade," da li time hoćete da kažete da je to bila
24 uobičajena praksa, da se to dešavalo redovno, da kažemo
25 svakodnevno?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 132

1 O. Da, tako je, zato što je to bilo u sklopu brigade.

2 P. A, onda kažete:

3 "...u trenucima kada su se dešavale neke važnije
4 stvari..."

5 Da li su to bili ti retki slučajevi kada bi on stupio u
6 kontakt sa načelnikom sektora?

7 O. Nisu to bile retke situacije. Naravno, sve je zavisilo od
8 informacija, da li su to bile informacije koje su od posebnog
9 značaja za zonu.

10 P. Da. A, o kakvim informacijama govorimo? Da li su to
11 informacije koje se tiču srpskih snaga i napada i napredovanja
12 koje su oni ostvarili?

13 O. Da. Sve što se direktno ticalo kretanja i položaja
14 srpskih snaga i namera srpske policije i vojnih i paravojskih
15 snaga kao i obaveštajnih službi.

16 P. I na kraju, kada je reč o pitanju koje vam je postavio
17 sudija Gaynor, na strani 87, on je pomenuo skraćenicu ZKZ. Vi
18 ste rekli ranije, da niste čuli za tu skraćenicu tokom rata,
19 odnosno da ste čuli za nju tek nakon rata.

20 Da li su obaveštajne jedinice bile u brigadi ili na zo --
21 na nivou zone, ikada sebe nazivalama [sic] -- nazivale
22 skraćenicom ZKZ, dok ste vi bili u zoni?

23 O. To sam već ranije rekao. Na nivou zone smo koristili
24 službu informisanja, sektor informisanja, a kada je reč o ZKZ-
25 u, to se nije toliko često koristilo u to vreme.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Nuredin Ibishi (Nastavak) (Javna sednica)
Nastavlja unakrsno ispitivanje g. Dixon

Strana 133

1 P. Hvala puno, g. Ibishi.

2 G. DIXON: [Prevod] Hvala, časni sude. Nemam više pitanja.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala, g. Dixon,
4 Imate li pitanja, g. Roberts?

5 G. ROBERTS: [Prevod] nemam.

6 GĐA V. ALAGENDRA: [Prevod] Nemam pitanja.

7 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, vaše
8 svedočenje je završeno. Možete napustiti sudnicu. Nemate više
9 obaveza prema sudu. Hvala vam što ste došli i kao što sam već
10 ranije rekao, hvala vam na strpljenju. Želimo vam sve najbolje
11 u budućnosti.

12 Sada će vas poslužitelj izvesti iz sudnice.

13 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

14 [Svedok završava svedočenje i napušta sudnicu]

15 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala svima i
16 naročito zahvaljujem prevodiocima što su ostali duže. Bilo je
17 važno da ovaj svedok ne mora kasnije ponovo da se vraća.

18 Prekidamo pretres do ponedeljka u 9:00h ujutru.

19 --- Sednica se završava u 16:14 časova

20

21

22

23

24

25